

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Izvešće o prekograničnom prometu otpada u 2020. godini

KLASA: 351-02/21-99/23

URBROJ: 517-12-1-3-2-21-1

Izvešće o prekograničnom prometu otpada u 2020. godini

Autorica:

Gordana Vešligaj

Autorica fotografije na naslovnici:

Gordana Vešligaj

Zagreb, prosinac 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80/7, 10000 Zagreb, Hrvatska,
<https://mingor.gov.hr/>

Sadržaj

1. Sažetak.....	3
1.1. Prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.....	5
1.2. Prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku	7
2. Zakonska osnova	8
3. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku	11
3.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2020. godine	11
3.2. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini.....	13
3.2.1. Izvoz po vrstama otpada	13
3.2.2. Izvoz po državama odredišta	17
3.2.3. Izvoz po tvrtkama izvoznicama	18
4. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku	20
4.1. Analiza stanja za razdoblje do 2020. godine	20
4.2. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini.....	21
4.2.1. Uvoz po vrstama otpada	22
4.2.2. Uvoz po državama polazišta.....	24
4.2.3. Uvoz po tvrtkama uvoznicama	26
4.2.4. Postrojenja s prethodnim odobrenjem	27
4.3. Provoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku kroz Republiku Hrvatsku	27
5. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku	29
5.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2020. godine	29
5.2. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini	30
5.2.1. Izvoz po vrstama otpada	30
5.2.2. Izvoz po državama odredišta	32
5.2.3. Izvoz po tvrtkama izvoznicama	35
6. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku	37
6.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2020. godine	37
6.2. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini	38
6.2.1. Uvoz po vrstama otpada	39

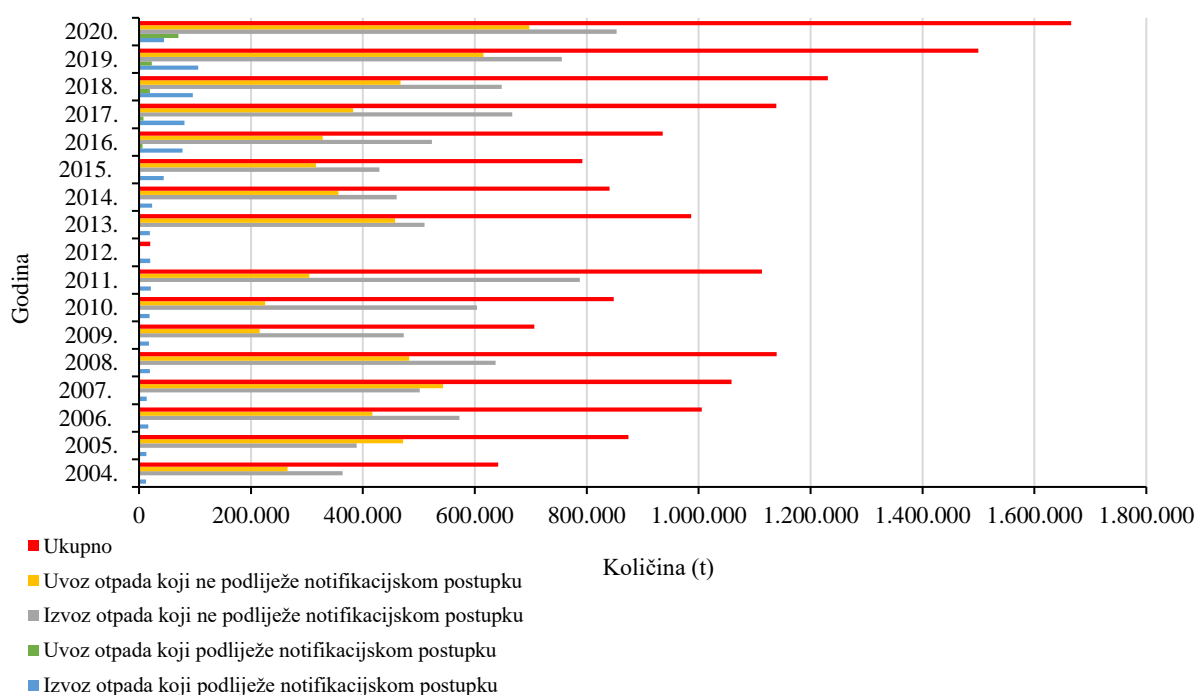
6.2.2. Uvoz po državama polazišta.....	41
6.2.3. Uvoz po tvrtkama uvoznicama.....	43
7. Nedostaci pri prekograničnom prometu otpada.....	45
7.1. Analiza mogućih nedostataka.....	45
7.1.1. Promjena podataka subjekata	45
7.1.2. Postupci oporabe koje nije moguće provesti s određenim otpadom	45
7.1.3. Nezakoniti prekogranični promet otpada s trećim zemljama	45
7.1.4. Otpad klasificiran pod ključnim brojem 19 12 04 – plastika i guma	47
7.1.5. Postupci oporabe R12 i R13	48
7.2. Inspekcijski nadzori.....	49
7.3. Nezakonite pošiljke u prekograničnom prometu otpada	50
8. Zaključak	52
9. Prilozi	55
9.1. Postupci zbrinjavanja otpada (D) sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom	55
9.2. Postupci oporabe otpada (R) sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom ...	56
9.3. Kriteriji klasifikacije otpada sa Zelenog popisa sukladno Pravilniku o Katalogu otpada	58
9.3.1. Granične vrijednosti prema tvari sadržanoj u otpadu.....	58
9.3.2. Granične vrijednosti prema primjesama u pojedinoj vrsti otpada.....	58

1. Sažetak

Izvešće o prekograničnom prometu otpada u 2020. godini temelji se na podacima koji su prikupljeni izravno od tvrtki uvoznika i izvoznika otpada, kako je propisano Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. [94/13](#), [73/17](#), [14/19](#), [98/19](#)) (u daljnjem tekstu: Zakon), a manjim dijelom iz Registra o onečišćavanju okoliša. U Izvešću se daje pregled podataka o:

- izvozu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku,
- uvozu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku,
- postrojenjima koja imaju status postrojenja s prethodnim odobrenjem,
- provožu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku,
- izvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku,
- uvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku.

Prekogranični promet u Republici Hrvatskoj sustavno se prati od 2004. godine s time da je uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u Republiku Hrvatsku bio u potpunosti zabranjen do stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske Unije (u daljnjem tekstu: EU) (Slika 1.1).

Slika 1.1. Usporedni prikaz prekograničnog prometa otpadom od 2004. do 2020. godine^{1,2}

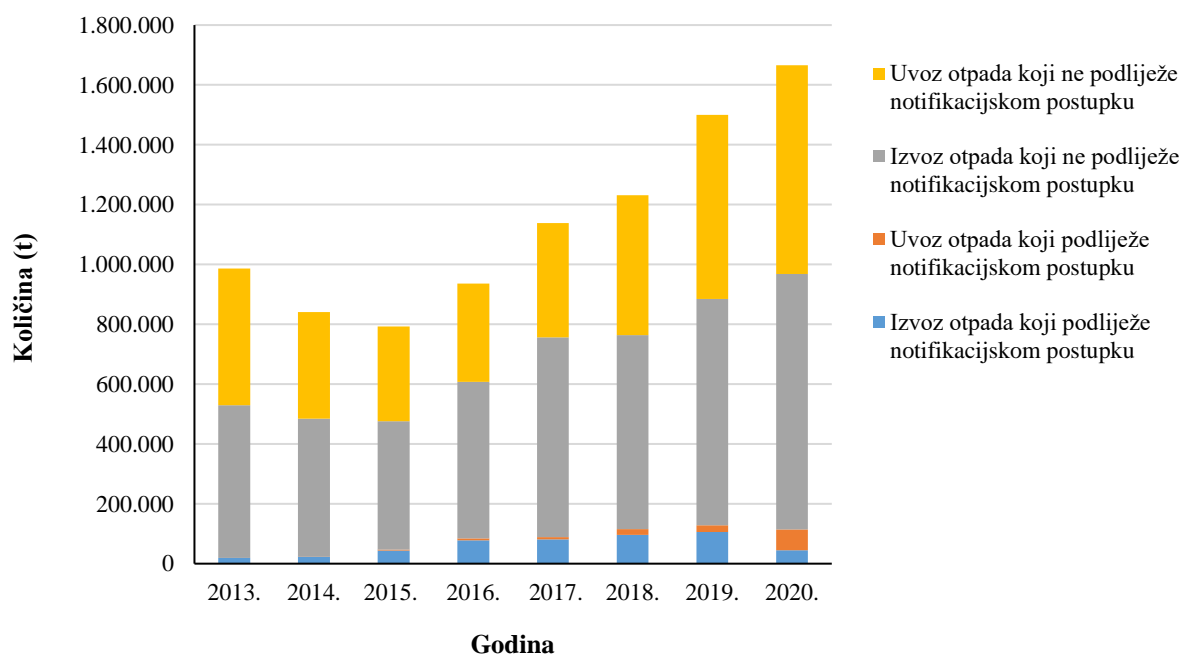
¹ Do 2013. godine, podaci su iskazivani za kategorije „opasni otpad“ i „neopasni otpad“ na način propisan Uredbom o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada („Narodne novine“, br. 50/05, 39/09) nakon čega se primjenjuje Uredba (EZ-a) br. 1013/2006.

² Podaci o izvezenom/uvezenom neopasnom otpadu u 2012. godini radi nepotpunosti nisu uzeti u obzir prilikom obrade podataka

U Tablici 1.1. i na Slici 1.2. detaljno su prikazane godišnje količine otpada u prekograničnom prometu za razdoblje od 2013. do 2020. godine, odnosno za razdoblje članstva Republike Hrvatske u EU. Iz prikazanog se vidi oscilacija količina otpada u prekograničnom prometu u zadnjih osam godina. Općenito govoreći ukupni prekogranični promet otpada u Republici Hrvatskoj je imao trend laganog rasta do ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU nakon čega je uslijedio dvogodišnji pad, osobito izražen u prekograničnom prometu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, a koji se može povezati s promjenom zakonske regulative iz tog područja. Pri tome prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nastavlja rasti. Pad ukupnog prekograničnog prometa otpadom zaustavljen je 2015. godine od kada raste prosječno za 174.642 t godišnje. Također, tijekom promatranog razdoblja prosječna godišnja količina otpada u prekograničnom prometu iznosi 1.136.256 t.

Tablica 1.1. Količine ukupno izvezenog i uvezenog otpada u razdoblju od 2013. do 2020. godine

Godina	Otpad koji podliježe notifikacijskom postupku		Otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku	
	IZVOZ (t)	UVOZ (t)	IZVOZ (t)	UVOZ (t)
2013.	19.301	0	509.950	457.494
2014.	23.540	334	460.656	356.490
2015.	44.071	2.505	429.268	316.358
2016.	77.826	6.510	523.110	328.227
2017.	80.985	7.935	667.022	382.590
2018.	96.028	19.549	648.283	467.018
2019.	105.820	22.970	755.416	615.381
2020.	44.824	70.097	853.443	697.047

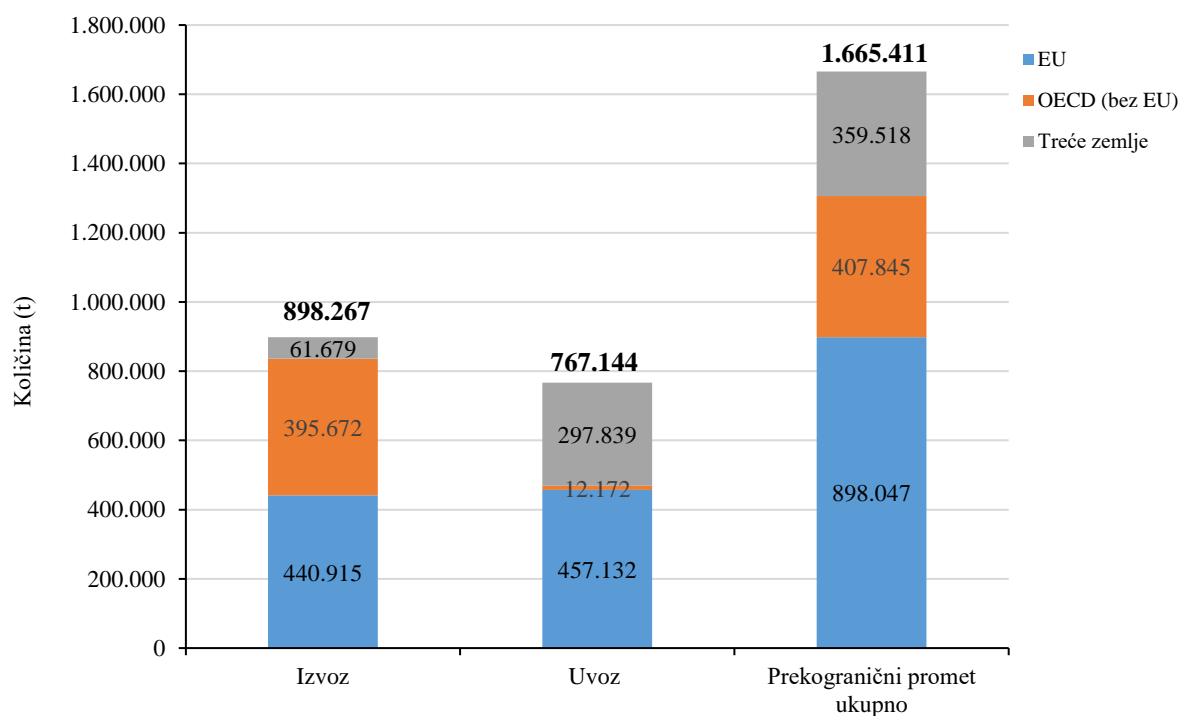

Slika 1.2. Ukupni prekogranični promet otpada za razdoblje od 2013. do 2020. godine

U Tablici 1.2. i na Slici 1.3. prikazane su ukupne količine otpada u prekograničnom prometu otpada između Republike Hrvatske i drugih država tijekom 2020. godine. Iz navedenog je vidljivo da je prekogranični promet otpada između Republike Hrvatske i drugih država članica EU iznosio 54% ukupnog prekograničnog prometa otpada, dok je udio prekograničnog prometa između Republike Hrvatske i država članica OECD-a koje nisu istovremeno i članice EU te trećih zemalja bio znatno manji, 24% odnosno 22% ukupnog prekograničnog prometa otpada u kojem je Republika Hrvatska sudjelovala kao zemlja polazišta, odnosno odredišta.

Tablica 1.2. Količine ukupno izvezenog i uvezenog otpada u razdoblju od 2013. do 2020. godine

	Izvoz otpada			Uvoz otpada		
	Sa notifikacijom	Bez notifikacije	Izvoz ukupno	Sa notifikacijom	Bez notifikacije	Uvoz ukupno
EU	39.799	401.116	440.915	66.045	391.087	457.132
OECD bez EU	0	395.672	395.672	602	11.570	12.172
Treće zemlje	5.025	56.654	61.679	3.449	294.390	297.839
UKUPNO:	44.824	853.443	898.267	70.097	697.047	767.144

Slika 1.3. Ukupne količine otpada u prekograničnom prometu otpada između Republike Hrvatske i drugih država

1.1. Prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku

Tijekom 2020. godine bilježi se značajan pad **izvoza otpada koji podliježe notifikacijskom postupku** kojeg je izvezeno 2,4 puta manje nego 2019. godine. Razlog tako velikog odstupanja je mađarska zabrana uvoza mulja od obrade komunalnih otpadnih voda. Naime, počevši od

2016. godine velike količine mulja od obrade komunalnih otpadnih voda izvozile su se u Mađarsku te je 2019. godine udio ove vrste otpada u ukupno izvezenoj količini otpada koji podliježe notifikacijskom postupku iznosio 56%. Kada se od ukupno izvezenih količina otpada koji podliježe notifikacijskom postupku oduzme količina izvezenog mulja od obrade komunalnih otpadnih voda, proizlazi da je izvoz ostalih vrsta ovakvog otpada stabilan i od 2015. godine varira između 42.000 t i 47.000 t.

Od ukupno izvezenih količina tijekom 2020. godine prevladava otpadno tretirano drvo (31%), zatim gorivo iz otpada (24%), miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari (18%) te otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče (12%).

Kao i prethodnih godina izvoz neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nadmašuje izvoz opasnog otpada (26.064 t neopasnog u odnosu na 18.760 t opasnog otpada)³.

U države članice EU izvezeno je 89% od ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, u države članice Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) koje nisu ujedno i države članice EU tijekom 2020. godine nije se izvezio takav otpad, dok je u države koje nisu članice niti EU niti OECD-a (u daljnjem tekstu: treće zemlje) izvezeno 11% otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Najviše otpada izvezeno je u Austriju (71%), a slijede Bosna i Hercegovina (11%), Slovenija (9%) te Njemačka (7%) dok je u ostale države izvezeno svega 2% otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

Što se tiče **uvoza otpada koji podliježe notifikacijskom postupku** nastavlja se trend porasta pa je tako u 2020. godini isti porastao vrtoglavih tri puta više u odnosu na 2019. godinu, a čak devet puta u odnosu na 2017. godinu. Razlog za ovakav rast leži u porastu broja postrojenja koja su ishodila dozvolu za uporabu otpada, ali i činjenici se sve više tvrtki odlučuje za uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nakon što je dugo bio zabranjen. Također, uvoz neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku znatno nadmašuje uvoz opasnog otpada (64.055 t neopasnog u odnosu na 6.042 t opasnog otpada).

Od neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku najviše se uvezio gorivi otpad – RDF (48%), otpadno tretirano drvo (22%) te ostali neopasni muljevi, isključujući muljeve od obrade komunalnih otpadnih voda (11%).

Kao i prethodnih godina, najveće količine uvezenog opasnog otpada odnose se na otpadne olovne akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče i to 63%. Slijede otpadna maziva ulja i istrošeni voskovi i masti za potrebe cementne industrije (20%) dok se u manjoj, ali rastućoj, količini u istu svrhu uvoze neke vrste muljeva koji sadrže opasne tvari, miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari te ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima (11%).

Iz država članica EU uvezeno je 94% od ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, a najviše iz Italije (33% ukupnih količina), Slovenije (31%) te Austrije (30%). Iz

³ Člankom 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 definirane su vrste otpada koje podliježu notifikacijskom postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja, a taj otpad može biti opasan i neopasan.

država članica OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU uvezeno je 1%, a iz trećih zemalja 5% ukupno uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

1.2. Prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku

Tijekom 2020. godine bilježi se i porast **izvoza otpada koji ne podliježe notifikacijskom** i to 13% u odnosu na 2019. godinu.

Kao i prethodnih godina, 2020. godine se najviše izvezio otpad od metala (72%) te otpad od papira i kartona (18%). Ukupna prijavljena količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku izvezenog u 2020. godini iznosi 853.443 t, a najviše ga je izvezeno u Tursku (46%), Sloveniju (16%) i Italiju (14%). Od ukupno izvezene količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku 47% izvezeno je u druge države članice EU, 46% u države članice OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU, a 7% u treće zemlje.

Također, tijekom 2020. godine nastavlja se i trend porasta **uvoza otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku** i to za 13% u odnosu na 2019. godinu.

Najviše se uvezio otpad od metala (35%), slijedi uvoz otpada iz termičkih procesa s 27% te otpad od papira i kartona s 22% ukupne količine uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Ukupna prijavljena količina ovog otpada u 2020. godini iznosi 697.047 t, a najviše ga je uvezeno iz susjednih država Bosne i Hercegovine 35%, Slovenije 14% te Mađarske 13%. Od ukupno uvezene količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku 56% uvezeno je iz drugih država članica EU, 2% iz država članica OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU, a 42% iz trećih zemalja.

2. Zakonska osnova

Ulaskom Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU, 1. srpnja 2013. godine, na prekogranični promet otpada počinje se primjenjivati Uredba (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada ([SL L 190](#), 12.6.2006.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ-a) br. 1013/2006). Sukladno navedenoj Uredbi (EZ-a) otpad u prekograničnom prometu ne dijeli se na opasni i neopasni već na otpad sa Zelenog popisa otpada (Prilozi III, IIIA i IIIB navedene Uredbe (EZ-a)), otpad sa Žutog popisa otpada (Prilozi IV i IVA) te na otpad nepopisan na Žutom niti na Zelenom popisu otpada.

Radi lakšeg korištenja, konsolidirani Zeleni i Žuti popis otpada navedeni su u Dijelu 1., odnosno Dijelu 2., Dodatka II. Pravilnika o Katalogu otpada („Narodne novine“, br. [90/15](#)) dok su u Dijelu 3. propisani kriteriji klasifikacije otpada sa Zelenog popisa otpada, odnosno granične vrijednosti prema tvari i primjesama sadržanim u otpadu iznad kojih se otpad smatra nepopisanim otpadom i podliježe notifikacijskom postupku (Prilog 9.3.).

Prekogranični promet otpada koji podliježe postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja sukladno članku 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 – notifikacijskom postupku, a na temelju članka 123. stavka 1. Zakona, pisanim odobrenjem odobrava Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Notifikacijskom postupku podliježu pošiljke sljedećih vrsta otpada:

- svih vrsta otpada namijenjenog postupcima zbrinjavanja (D1-D15, Prilog 9.1.),
- ako su namijenjene postupcima oporabe (R1-R13, Prilog 9.2.):
 - otpad naveden u Prilogu IV, koji uključuje, *inter alia*, otpad naveden u prilogima II. i VIII. Baselskoj konvenciji,
 - otpad naveden u Prilogu IVA,
 - otpad koji nije klasificiran u jednu zasebnu stavku niti u jednom od Priloga III., IIIB, IV ili IVA,
 - mješoviti otpad koji nije klasificiran u jednu zasebnu stavku niti u jednom od Priloga III, IIIB, IV ili IVA, osim ako nije naveden u popisu iz Priloga IIIA.

Pošiljke sljedećih vrsta otpada namijenjenog uporabi podliježu zahtjevima o dostavi općih podataka utvrđenih u članku 18. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006, odnosno ne podliježu notifikacijskom postupku, ako količina otpada koji se otprema prelazi 20 kg:

- otpad iz Priloga III ili IIIB;
- mješavine, koje nisu klasificirane u jednu zasebnu stavku u Prilogu III, dvaju ili više vrsta otpada iz Priloga III, pod uvjetom da sastav tih mješavina ne umanjuje mogućnost njihove uporabe na način koji nije štetan za okoliš i pod uvjetom da su te mješavine navedene u Prilogu IIIA,

Prekogranični promet otpada izričito namijenjenog laboratorijskoj analizi radi procjene bilo njegovih fizikalnih ili kemijskih svojstava ili za utvrđivanje koliko je pogodan za postupke uporabe ili zbrinjavanja ne podliježe notifikacijskom postupku nego se umjesto toga

primjenjuju postupovni zahtjevi iz članka 18. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006. Količina takvog otpada ne smije prelaziti 25 kg.

Sukladno odredbama Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 prekogranični promet otpada sa Zelenog popisa namijenjenog postupcima oporabe je slobodan unutar granica EU te prema državama članicama OECD-a uz primjenu odredbi članka 18. navedene Uredbe (EZ-a). Slijedom svega naprijed navedenog, ispravno je do 2013. godine govoriti o uvozu i izvozu neopasnog, odnosno opasnog otpada, a nakon 2013. godine o uvozu i izvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, odnosno o uvozu i izvozu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Do srpnja 2013. godine u Republici Hrvatskoj se jednako postupalo za uvoz, odnosno izvoz, svih vrsta neopasnog otpada, uvoz opasnog otpada bio je zabranjen, dok je sukladno notifikacijskom postupku obavljan samo izvoz opasnog otpada.

Također, sukladno odredbama iste Uredbe (EZ-a), umjesto termina „država izvoznica“, odnosno, „država uvoznica“, koriste se termini „država odredišta“, odnosno, „država polazišta“.

Člankom 120. Zakona zabranjeno je:

- uvoziti opasni otpad, miješani komunalni otpad i ostatke od spaljivanja miješanog komunalnog otpada radi zbrinjavanja u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006,
- uvoziti miješani komunalni otpad radi korištenja u energetske svrhe.

Kako bi se donekle zadržao nadzor nad uvozom i izvozom otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u Republiku Hrvatsku i iz Republike Hrvatske, člankom 121. Zakona o održivom gospodarenju otpadom propisana je obveza pravnoj ili fizičkoj osobi – obrtniku koja obavlja uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku da se upiše u Očevidnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, odnosno ako obavlja izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku da se upiše u Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Oba ova očevidnika vodi Ministarstvo. Uvoz i izvoz otpada bez upisa u navedene Očevidnike predstavlja prekršaj prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, međutim ne i nezakonitu pošiljku otpada sukladno odredbama članka 2. točke 35. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006.

Pravna ili fizička osoba – obrtnik koja posjeduje dozvolu za oporabu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku može Ministarstvu podnijeti zahtjev za dobivanje statusa postrojenja s prethodnim odobrenjem za uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, prema članku 14. stavku 1. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006. O utvrđivanju statusa postrojenja s prethodnim odobrenjem Ministarstvo donosi rješenje koje se izdaje za jednu ili više vrsta otpada za koje pravna ili fizička osoba – obrtnik ima dozvolu za oporabu otpada. Status postrojenja s prethodnim odobrenjem može biti odobren najdulje na pet godina.

U slučaju kada se sukladno člancima 22. ili 24. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 mora izvršiti povrat otpada u Republiku Hrvatsku, iz Republike Hrvatske ili kroz Republiku Hrvatsku, Ministarstvo izdaje suglasnost sukladno članku 136. Zakona.

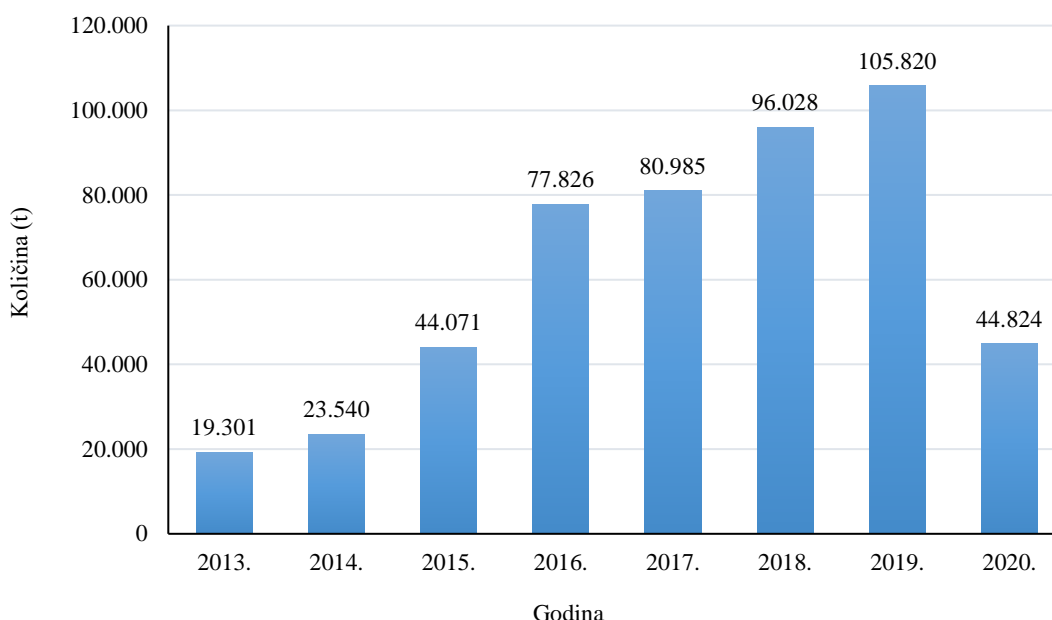
Zakon određuje i obvezu dostavljanja godišnjih izvješća o realiziranom uvozu i izvozu otpada, te su uvoznici i izvoznici otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku dužni Ministarstvu dostaviti izvješće o vrstama i količinama uvezenog i izvezenog otpada do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Nadalje, podnositelj obavijesti i/ili primatelj s područja Republike Hrvatske dužan je do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti Ministarstvu izvješće o izvezenim i/ili uvezenim količinama i vrstama otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Pravna ili fizička osoba – obrtnik dužna je do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu dostaviti izvješće o uvezenim količinama i vrstama otpada za koje je ishodila rješenje o statusu postrojenja s prethodnim odobrenjem.

Budući da je Republika Hrvatska rubna država EU koja ima dugačku granicu s državama koje nisu članice EU, iskoristila je mogućnost iz članka 55. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 i donijela nacionalnu Uredbu o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije („Narodne novine“, br. 6/14).

3. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku

3.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2020. godine

Od 2013. godine kada je Republika Hrvatska pristupila u punopravno članstvo EU pa sve do 2019. godine izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku imao je trend rasta. Taj rast osobito je bio izražen 2016. godine kada je izvoz porastao za oko 77% u odnosu na prethodnu godinu. Razlog za ovakav skok bio je taj što su se iz Republike Hrvatske počele izvoziti značajne količine mulja od obrade komunalnih otpadnih voda⁴ na uporabu u Mađarsku, a te količine su rasle sve do 2019. godine. Tijekom 2020. godine Mađarska je zabranila uvoz ove vrste otpada te je posljedično i prestao izvoz istog iz Republike Hrvatske. Iz navedenog razloga, tijekom 2020. godine bilježi se značajan pad izvoza otpada koji podliježe notifikacijskom postupku iz Republike Hrvatske koji je dosegao razinu iz 2015. godine. Tijekom promatranog razdoblja od 2013. do 2020. godine izvoz drugih vrsta otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nije se značajno mijenjao (Slika 3.1.1.).

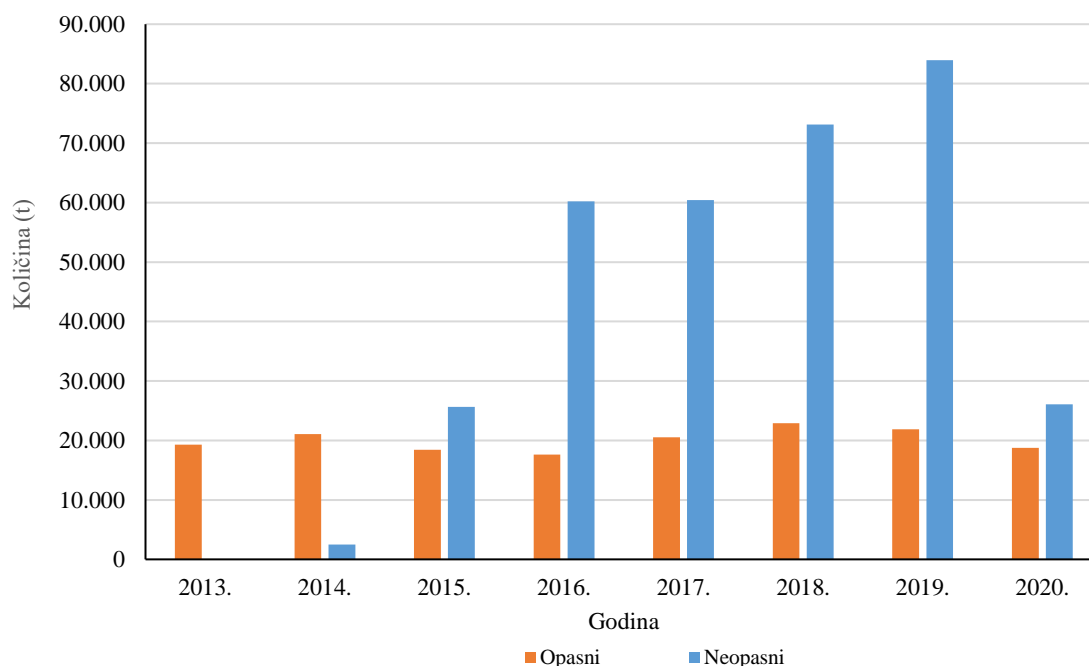
Slika 3.1.1. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u razdoblju od 2013. do 2020. godine

U razdoblju od 2013. do 2020. godine izvozilo se prosječno 20.065 t opasnog otpada⁵ koji podliježe notifikacijskom postupku godišnje. Najveće količine izvezene su 2018. godine (22.913 t) te je nakon toga uslijedio lagani pad. Tijekom 2020. godine izvezeno je 18.760 t opasnog otpada što je za 14% manje nego 2019., odnosno 18% manje nego rekordne 2018. godine. Istovremeno, nakon višegodišnjeg rasta izvoza neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, 2020. godine došlo je do značajnog pada i to na razinu iz 2015.

⁴ Ključni broj otpada 19 08 05

⁵ Člankom 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 definirane su vrste otpada koje podliježu notifikacijskom postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja, a taj otpad može biti opasan i neopasan.

godine. Budući da neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku čini veći dio u ukupno izvezenim količinama, značajno je pao i ukupni izvoz (Slika 3.1.2.).

Slika 3.1.2. Usporedni prikaz izvoza opasnog i neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2020. godine

Za razliku od nekoliko prethodnih godina kada je oko polovine ukupnih količina izvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku otpadalo na mulj od obrade komunalnih otpadnih voda, u 2020. godini najviše se izvezilo otpadno tretirano drvo⁶ (13.957 t, 31% ukupnih količina) te gorivo iz otpada⁷ (10.811 t, 24% ukupnih količina). Navedene dvije vrste otpada su i prethodnih godina sa značajnim udjelom sudjelovale u ukupnim količinama izvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Od opasnog otpada tijekom 2020. godine, kao i godinu dana ranije, najviše se izvezio miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari⁸ (7.930 t, 18% ukupnih količina) te otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče⁹ (5.435 t, 12% ukupnih količina).

U razdoblju od 2013. do 2020. godine nije bilo većih promjena u broju tvrtki koje su se bavile djelatnošću izvoza otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Riječ je o 15-ak tvrtki koje su od Ministarstva ishodile odobrenja za izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Od 17 tvrtki koje su 2020. godine imala valjana odobrenja Ministarstva za izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, 14 tvrtki je realiziralo izvoz, a tri tvrtke nisu.

⁶ Ključni brojevi otpada 03 01 05, 15 01 03, 17 02 01, 19 02 07, 20 01 38, oznaka otpada sukladno Prilogu IV Uredbi (EZ-a) br. 1013/2006 AC170

⁷ Ključni brojevi otpada 19 02 03, 19 12 10, 19 12 12, otpad nepopisan u Prilozima III, IIIA, IIIB i IV Uredbi (EZ-a) br. 1013/2006

⁸ Ključni brojevi otpada 19 02 04*, 19 02 08*, 19 02 09*, 19 02 11*, 19 12 11*

⁹ Ključni broj otpada 16 06 01*

3.2. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

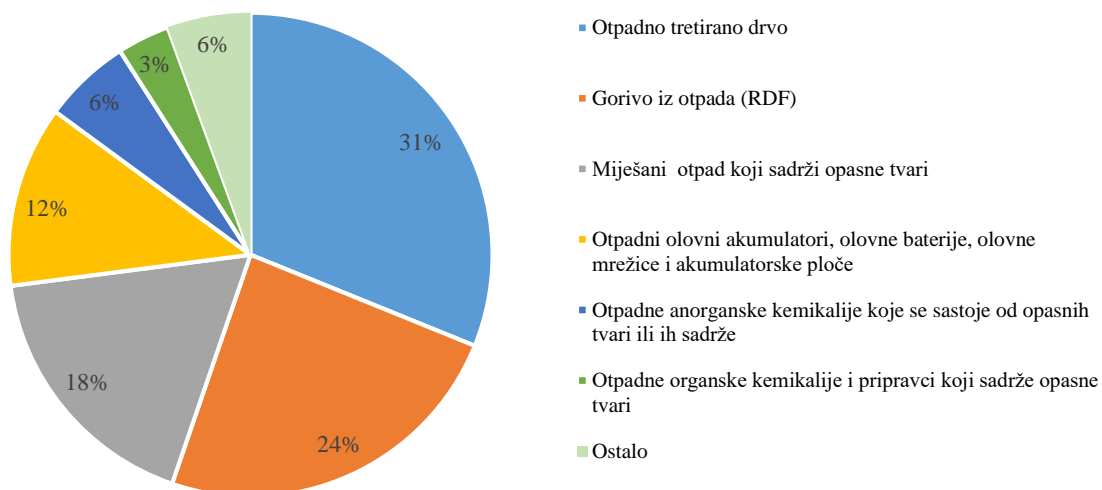
Tijekom 2020. godine ukupno je izvezeno 44.824 t otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, od čega 18.760 t (42%) čini opasni otpad. Ostatak u količini od 26.064 t (58%) odnosi se na neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku.

Najveći izvoznik otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini bila je tvrtka BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o s udjelom od 31% u ukupno izvezenom otpadu te tvrtka KEMOKOP d.o.o. s udjelom od 20%. Slijede tvrtke C.I.A.K. d.o.o. s udjelom od 14% te KEMIS TERMOCLEAN d.o.o. s udjelom od 12% dok je preostalih deset tvrtki koje su imale važeća odobrenja u ukupnom izvozu zajedno sudjelovalo s 24%. Otpadno tretirano drvo činilo je 31% ukupnog izvoza, a slijedi gorivo iz otpada s 24%.

U države članice EU izvezeno je 39.799 t (89%) od ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku od čega najviše u Austriju (71% ukupne količine), u države članice OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU tijekom 2020. godine nije se izvezio takav otpad, dok je u treće zemlje izvezeno 5.025 t (11%) otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

3.2.1. Izvoz po vrstama otpada

Otpadno tretirano drvo činilo je 31% u ukupno izvezenim količinama otpada koji podliježe notifikacijskom postupku tijekom 2020. godine. Slijedi gorivi otpad (RDF) koji je činio 24% ukupnog izvoza, miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari s 18% te otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče s udjelom od 12%. (Slika 3.2.1.).

Slika 3.2.1. Izvezene vrste otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2020. godini
Od najzastupljenijih vrsta neopasnog¹⁰ otpada koji podliježe notifikacijskom postupku otpadno tretirano drvo se izvezilo u Austriju na postupak oporabe R3 (Prilog 9.2.), dok se gorivi otpad

¹⁰ Člankom 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 definirane su vrste otpada koje podliježu notifikacijskom postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja, a taj otpad može biti opasan i neopasan.

(RDF), osim u Austriju, izvezio i u susjednu Bosni u Hercegovinu i to na energetska oporabu postupkom R1 (Tablica 3.2.1.). Nadalje, od najzastupljenijih vrsta opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari izvezio se u Austriju, Francusku, Nizozemsku i Njemačku na postupke oporabe R1, R3, R4 i R12 (Prilog 9.2.) te zbrinjavanja D10 (Prilog 9.1.), a otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče u Austriju i Sloveniju na postupak oporabe R4 (Tablica 3.2.2.).

Tablica 3.2.1. Količine izvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država odredišta	Postupak oporabe/zbrinjavanja	Realizirana količina (t)	% od ukupno izvezene količine otpada
Otpadno tretirano drvo	03 01 05, 15 01 03, 17 02 01, 19 02 07, 20 01 38	Austrija	R3	13.957,06	53,5%
Gorivo iz otpada (RDF)	19 02 03, 19 12 10, 19 12 12	Austrija, Bosna i Hercegovina	R1	10.810,65	41,5%
Ostali muljevi i otpad iz pjeskolova	04 02 20, 19 08 01, 19 08 12	Austrija, Mađarska	R1, R3	1.028,84	3,9%
Plastika iz otpadnih električnih i elektroničkih uređaja	19 12 04	Austrija	R3	171,61	0,7%
Otpadni farmaceutski proizvodi i lijekovi, otpad iz farmaceutske industrije	18 01 09, 18 02 08, 20 01 32	Austrija, Mađarska, Njemačka	R1, D10	64,92	0,2%
Otpadne organske kemikalije i pripravci koji sadrže opasne tvari (otpadne boje i lakovi, otpadna ljepila, organska otapala, razvijajući i aktivatori, tekućine za ispiranje i matični lugovi i sl.)	16 03 06	Mađarska	R1	31,24	0,1%
UKUPNO:				26.064,31	100,0%

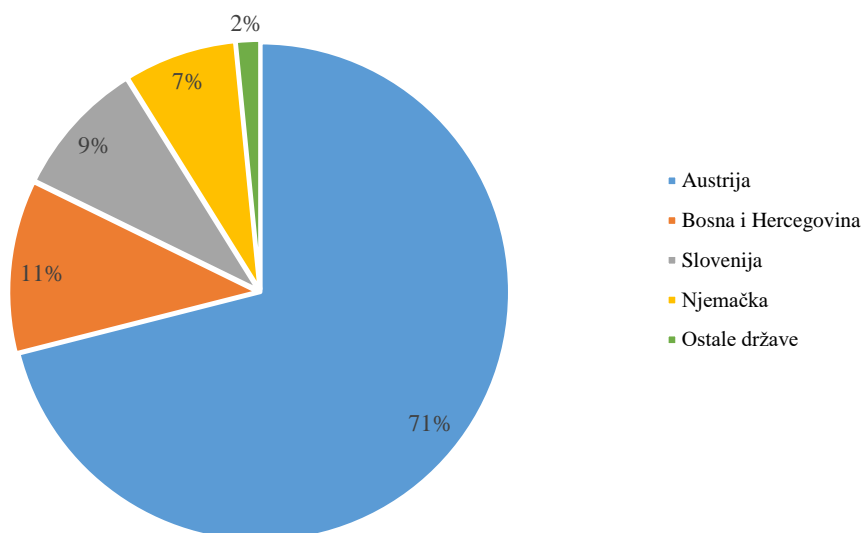
Tablica 3.2.2. Količine izvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država odredišta	Postupak uporabe/zbrinjavanja	Realizirana količina (t)	% od ukupno izvezene količine otpada
Miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari	19 02 04*, 19 02 08*, 19 02 09*, 19 02 11*, 19 12 11*	Austrija, Francuska, Nizozemska Njemačka	R1, R3, R4, R12, D10	7.929,630	42,3%
Olovne akumulatorske ploče, otpadni olovni akumulatori, olovne baterije i mrežice	16 06 01*	Austrija, Slovenija	R4	5.435,243	29,0%
Otpadne anorganske kemikalije koje se sastoje od opasnih tvari ili ih sadrže (laboratorijske kemikalije, otpadne kiseline i njihove soli, lužine i sl.)	06 01 01*, 06 01 02*, 06 01 03*, 06 01 04*, 06 01 05*, 06 01 06*, 10 01 09*, 11 01 05*, 11 01 06*, 11 01 13*, 11 01 98*, 11 05 04*, 16 03 03*, 16 06 06*, 20 01 14*, 16 05 06*, 16 05 07*, 06 03 11*, 05 01 11*, 11 01 11*, 06 02 01*, 06 02 03*, 06 02 04*, 06 02 05*, 11 01 07*, 20 01 15*	Austrija, Nizozemska, Njemačka, Slovenija	R4, R5, R6, D9, D10	2.627,085	14,0%
Otpadne organske kemikalije i pripravci koji sadrže opasne tvari (otpadne boje i lakovi, otpadna ljepila, organska otapala, razvijajući i aktivatori, tekućine za ispiranje i matični lugovi i sl.)	04 02 14*, 07 01 04*, 07 02 04*, 07 03 04*, 07 04 04*, 07 05 04*, 07 06 04*, 07 07 04*, 09 01 03*, 14 06 03*, 20 01 13*, 14 06 02*, 04 02 16*, 04 02 17, 08 01 11*, 08 01 12, 08 01 13*, 08 01 15*, 08 01 16, 08 01 17*, 08 01 18, 08 01 19*, 08 01 20, 08 01 21*, 08 03 07, 08 03	Austrija, Mađarska, Njemačka	R1, R2, D10, D14	1.539,450	8,2%

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država odredišta	Postupak uporabe/zbrinjavanja	Realizirana količina (t)	% od ukupno izvezene količine otpada
	08, 08 03 12*, 08 03 13, 08 03 14*, 08 03 15, 20 01 27*, 20 01 28, 16 03 05*				
Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima, zauljeni otpad uključujući uljne filtre, ambalaža pod tlakom	15 01 10*, 15 02 02*, 16 01 07*	Austrija, Nizozemska Njemačka	R3, R4, R7	631,719	3,4%
Ostale otpadne baterije i akumulatori (uključujući prijenosne i nesortirane)	16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05, 20 01 33*, 20 01 34	Francuska, Njemačka	R4, R12	178,814	1,0%
Otpad iz termičkih procesa (čestice i prašina) koji sadrži opasne tvari	10 04 01*, 10 04 05*	Austrija, Bugarska	R4, D1, D9	165,900	0,9%
Istrošeni voskovi i masti	20 01 19*	Austrija	D10	90,034	0,5%
Otpad koji sadrži PCB i/ili PCT	16 02 09*	Rumunjska	R12, R13	76,311	0,4%
Otpadni farmaceutski proizvodi i lijekovi, otpad iz farmaceutske industrije	07 05 13*, 07 05 14, 07 06 99, 16 03 03*, 16 03 05*, 16 03 06, 18 01 09, 18 02 08, 20 01 32, 18 01 08*, 18 02 07*, 20 01 31*	Austrija, Njemačka	R1, D10	47,960	0,3%
Otpad koji sadrži azbest	17 06 05*	Njemačka	D1	22,620	0,1%
Otpad koji sadrži klorofluorouglikove, HCFC, HFC	14 06 01*	Njemačka	D10	11,254	0,1%
Pesticidi i drugi biocidi	20 01 19*	Austrija	D10	3,720	0,0%
UKUPNO:				18.759,74	100,0%

3.2.2. Izvoz po državama odredišta

Najveća količina otpada koji podliježe notifikacijskom postupku tijekom 2020. godine izvezena je u Austriju (71%, 31.841 t). Slijede Bosna i Hercegovina (5.025 t, 11%), Slovenija (3.982 t, 8,9%) te Njemačka (3.272 t, 7,3%). Ostali dio navedenog otpada (703,67 t, 1,6%) izvezen je u Mađarsku, Bugarsku, Rumunjsku, Francusku, Nizozemsku i Portugal. (Slika 3.2.2.)

Slika 3.2.2. Izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2020. godini prema državi odredišta

Neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku najviše se izvezio u Austriju (20.899 t, 80%) i Bosnu i Hercegovinu (5.025 t, 26%) (Tablica 3.2.3.).

Ako promatramo isključivo izvoz opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, isti se najviše izvezio u Austriju (10.942 t, 58%), Portugal (3.982 t, 21%) i Rumunjsku (3.219 t, 17%) (Tablica 3.2.4.).

Tablica 3.2.3. Države u koje se izvezio neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Država odredišta	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine izvezenog otpada
Austrija	20.898,93	80,2%
Bosna i Hercegovina	5.025,38	19,3%
Mađarska	87,08	0,3%
Njemačka	52,92	0,2%
UKUPNO:	26.064,31	100,0%

Tablica 3.2.4. Države u koje se izvezio opasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Država odredišta	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine izvezenog otpada
Austrija	10.942,42	58,3%
Slovenija	3.981,70	21,2%
Njemačka	3.219,03	17,2%
Mađarska	291,24	1,6%
Bugarska	140,18	0,8%
Rumunjska	76,31	0,4%
Francuska	68,18	0,4%
Nizozemska	22,87	0,1%
Portugal	17,81	0,1%
UKUPNO:	18.759,74	100,0%

3.2.3. Izvoz po tvrtkama izvoznicama

Najveći izvoznik otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini bila je tvrtka BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o. koja je izvezla 13.957 t, odnosno 31% ukupne količine. Tvrtka BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o. izvezila je isključivo neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku, odnosno otpadno tretirano drvo. Za ovom tvrtkom po ukupnoj količini izvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku slijedi tvrtka KEMOKOP d.o.o. s 8.840 t, odnosno 20%, od čega 5.025 t čini neopasni, a 3.815 t opasni otpad. Još su dvije tvrtke, C.I.A.K. d.o.o. i KEMIS TERMOCLEAN d.o.o. u ukupnoj količini izvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku sudjelovale s više od 10%. Tvrtka C.I.A.K. d.o.o. izvezla je 6.098 t što čini 14% ukupnog izvoza i to 6.086 t opasnog i 12 t neopasnog otpada, a tvrtka KEMIS TERMOCLEAN d.o.o. izvezla je 5.377 t, odnosno 12% ukupnog izvoza i to 2.240 t opasnog i 3.137 t neopasnog otpada. (Tablica 3.2.5.).

Tvrtke C.I.A.K. d.o.o., KEMOKOP d.o.o. i KEMIS TERMOCLEAN d.o.o. ujedno su bile najveći izvoznici opasnog otpada dok su uz tvrtku BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o. također tvrtke KEMOKOP d.o.o. i KEMIS TERMOCLEAN d.o.o. bile i najveći izvoznici neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini. Detaljni podaci o tvrtkama izvoznicama neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku kao i izvoznicama opasnog otpada u 2020. godini prikazani su u Tablicama 3.2.5. i 3.2.6.

Tablica 3.2.5. Izvoznici neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
BTV TRUCK LOGISTIK d.o.o.	13.957,06	53,6%
KEMOKOP d.o.o.	5.025,38	19,3%
KEMIS TERMOCLEAN d.o.o.	3.137,06	12,0%
REMONDIS Medison d.o.o.	2.766,15	10,6%
SEKUNDAR USLUGE d.o.o.	798,62	3,1%
ACCUMULAR d.o.o.	196,44	0,8%
SPECTRA-MEDIA d.o.o.	171,61	0,7%
C.I.A.K. d.o.o.	12,00	0,1%
UKUPNO:	26.064,31	100,0%

Tablica 3.2.6. Izvoznici opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

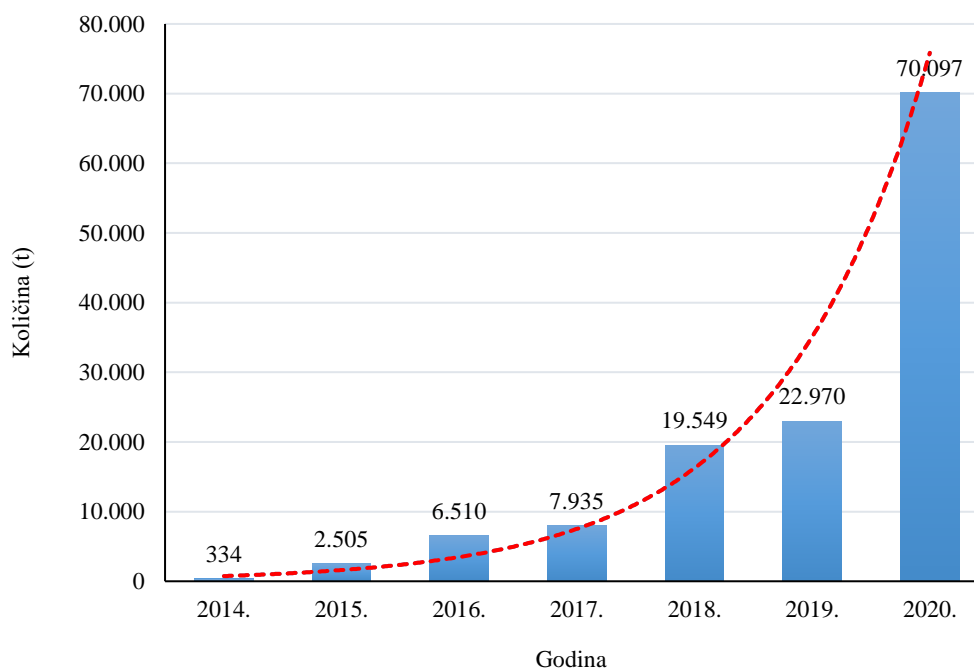
Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
C.I.A.K. d.o.o.	6.085,90	32,4%
KEMOKOP d.o.o.	3.815,02	20,3%
KEMIS TERMOCLEAN d.o.o.	2.239,77	11,9%
METIS d.d.	2.050,81	10,9%
FRIŠ d.o.o.	1.956,44	10,4%
BATERIJA-TAB HRVATSKA d.o.o.	1.884,24	10,0%
ITALIKACINK d.o.o.	316,68	1,7%
ACCUMULAR d.o.o.	291,24	1,6%
IND-EKO d.o.o.	93,84	0,5%
ISL SPREEWERK d.o.o. (DEMIL TECH d.o.o.) ¹¹	25,80	0,1%
UKUPNO:	18.759,74	100,0%

¹¹ Tvrtka ISL SPREEWERK d.o.o. 19. kolovoza 2020. godine promijenila je ime u DEMIL TECH d.o.o.

4. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku

4.1. Analiza stanja za razdoblje do 2020. godine

Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u RH bio je u potpunosti zabranjen do pristupanja RH u članstvo EU nakon čega je u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1013/2006 o pošiljkama otpada dopušten za otpad namijenjen uporabi. Realiziran je po prvi puta tijekom 2014. godine kada su iz Bosne i Hercegovine na postupak uporabe R12 (Prilog 9.2.) uvezene olovne baterije u količini od 334 t i od tada je u neprestanom skokovitom rastu (Slika 4.1.1.).

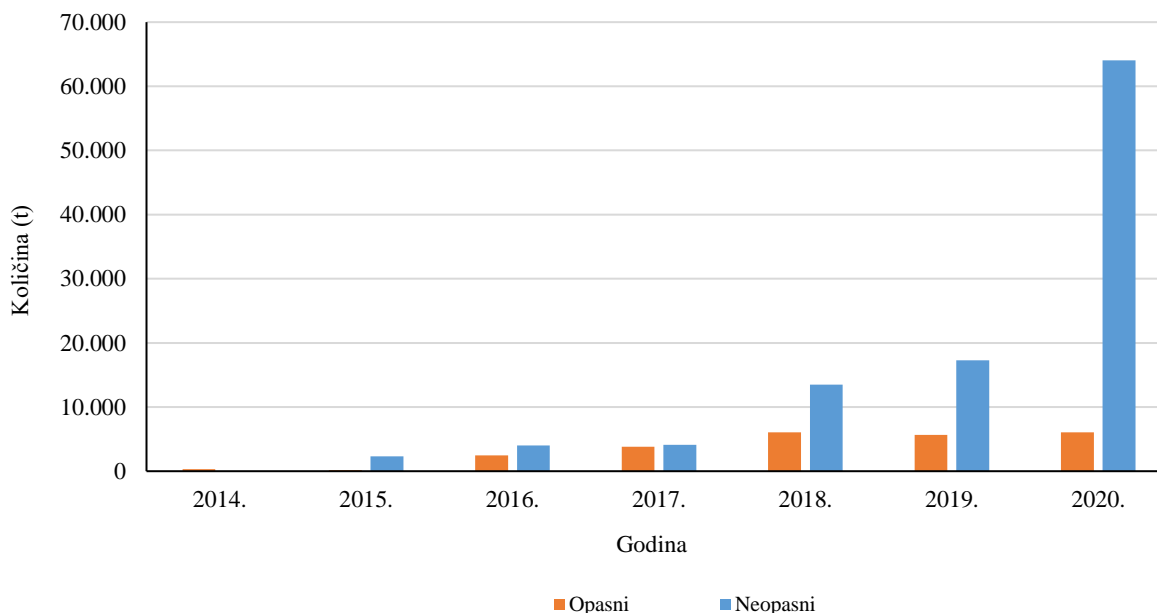
Slika. 4.1.1. Uvezene količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u razdoblju od 2014. do 2020. godine

Najveći skok uvezenih količina zabilježen je 2020. godine kada je uvezeno 70.097 t otpada što je preko tri puta više nego godinu ranije (22.970 t) i oko 210 puta više nego 2014. godine. Razlog za ovakav rast leži u porastu broja postrojenja koja su ishodila dozvolu za uporabu otpada, ali i činjenici se sve više tvrtki odlučuje za uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nakon što je dugo bio zabranjen. Naime, prve godine nakon ukidanja zabrane samo je jedna tvrtka ishodila i realizirala odobrenje Ministarstva za uvoz, sljedeće tri godine dvije, 2018. i 2019. godine šest, a 2020. godine osam tvrtki od kojih su dvije cementare, tri bioplinska postrojenja, jedna drvoprerađivačka industrija i dva postrojenja za reciklažu otpada.

U razdoblju od 2015. godine kada je prvi puta uvezena ova vrsta otpada, do 2020. godine, gorivo iz otpada¹² je s oko 50% udjela u ukupnoj količini uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku daleko najzastupljenija vrsta otpada dok ostale vrste variraju. Općenito, količina uvezenog opasnog otpada približno je jednaka kao i prethodne dvije godine

¹² Ključni brojevi otpada 19 12 10, 19 12 12

(6.042 t, 9%) dok količine uvezenog neopasnog otpada eksponencijalno rastu i znatno nadmašuju količine uvezenog opasnog otpada¹³ (64.055 t, 91%). Slika 4.1.2. prikazuje usporedni prikaz uvoza opasnog i neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2014. do 2020. godine.

Slika 3.1.2. Usporedni prikaz uvoza opasnog i neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2014. do 2020. godine

Od 2014. godine broj tvrtki primatelja otpada koji podliježe notifikacijskom postupku je u laganom porastu, ali je značajno narastao broj zahtjeva za odobrenjem uvoza. Tako je tijekom 2020. godine devet tvrtki imalo je aktivno 61 odobrenje za uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u Republiku Hrvatsku. Od navedenih tvrtki osam ih je kroz 49 odobrenja realiziralo uvoz, 12 odobrenja nije iskorišteno, a jedna tvrtka nije realizirala uvoz. Za usporedbu, tijekom 2019. godine osam tvrtki je imalo 37 aktivnih odobrenja od čega je šest tvrtki realiziralo njih 26 dok dvije tvrtke nisu realizirale uvoz, a 11 odobrenja je ostalo neiskorišteno.

4.2. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Najveći uvoznici otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini bile su tvrtke NEXE d.d. s udjelom od 31% ukupno uvezenog otpada, HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. s udjelom od 25% te tvrtka KRONOSPAN CRO d.o.o. s udjelom od 22% ukupno uvezenog otpada. Najviše se uvozilo gorivo iz otpada¹⁴ koje je činilo 48% ukupnog uvoza otpada te otpadno

¹³ Člankom 3. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 definirane su vrste otpada koje podliježu notifikacijskom postupku prethodne pisane obavijesti i odobrenja, a taj otpad može biti opasan i neopasan.

¹⁴ Ključni brojevi otpada 19 12 10, 19 12 12

tretirano drvo¹⁵ s udjelom od 22%. Iz država članica EU uvezeno je 66.045 t (94%) od ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i to najviše iz Italije (33% ukupne količine), Slovenije (31%) te Austrije (30%). Iz država članica OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU uvezeno je 602 t (1%), a iz trećih zemalja 3.449 t (5%).

4.2.1. Uvoz po vrstama otpada

Od svih vrsta otpada koji podliježe notifikacijskom postupku koji se uvezio u Republiku Hrvatsku, daleko najviše otpada na gorivo iz otpada za potrebe energetske uporabe u cementnoj industriji. U razdoblju od 2015. godine kada je prvi puta uvezena ova vrsta otpada, do 2019. godine, gorivo iz otpada je u ukupnoj količini uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku sudjelovalo s 52-65%, dok je taj postotak 2020. godine iznosio 48% (33.775 t). Osim goriva iz otpada koje se uvozi već niz godina, 2020. godine prvi puta su uvezeno velike količine (15.447 t, 22%) otpadnog tretiranog drva za potrebe drvoprerađivačke industrije, a u odnosu na 2019. godinu značajno je porastao i uvoz muljeva koji ne sadrže opasne tvari¹⁶ (7.725 t) uključujući mulj od obrade komunalnih otpadnih voda¹⁷ (2.518 t) te biorazgradivog otpada iz kuhinja i kantina¹⁸ (3.180 t) za potrebe bioplinskih postrojenja. Od neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku tijekom 2020. godine u manjim količinama uvezio se još miješani plastični otpad¹⁹ i neopasne komponente izvađene iz otpadne EE opreme²⁰.

Količina opasnog otpada koji se uvozi u Republiku Hrvatsku u svrhu uporabe zadnje tri godine kreće se oko 6.000 tona godišnje. Tijekom 2020. godine, od opasnog otpada, jednako kao i prethodnih godina, najviše su se uvozili otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče²¹ (3.803 t, 5% ukupno uvezenih količina otpada koji podliježe notifikacijskom postupku) namijenjeni recikliranju, a slijede otpadna maziva ulja, istrošeni voskovi i masti²² (1.223 t, 2% ukupno uvezenih količina) namijenjeni energetske uporabi u cementnoj industriji. U manjoj, ali u odnosu na prethodnu godinu rastućoj, količini u istu svrhu uvezile su se neke vrste muljeva koji sadrže opasne tvari²³, miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari²⁴ te ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima²⁵.

Slika 4.2.1. prikazuje udio pojedinih vrsta otpada u ukupnoj količini uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini, dok Tablica 4.2.1. i Tablica 4.2.2. prikazuju

¹⁵ Ključni brojevi otpada 17 02 01, 03 01 05, 19 12 07, 20 01 38, 15 01 03

¹⁶ Ključni brojevi otpada 03 03 11, 19 08 12

¹⁷ Ključni broj otpada 19 08 05

¹⁸ Ključni broj otpada 20 01 08

¹⁹ Ključni broj otpada 19 12 04

²⁰ Ključni broj otpada 19 10 06

²¹ Ključni broj otpada 16 06 01*

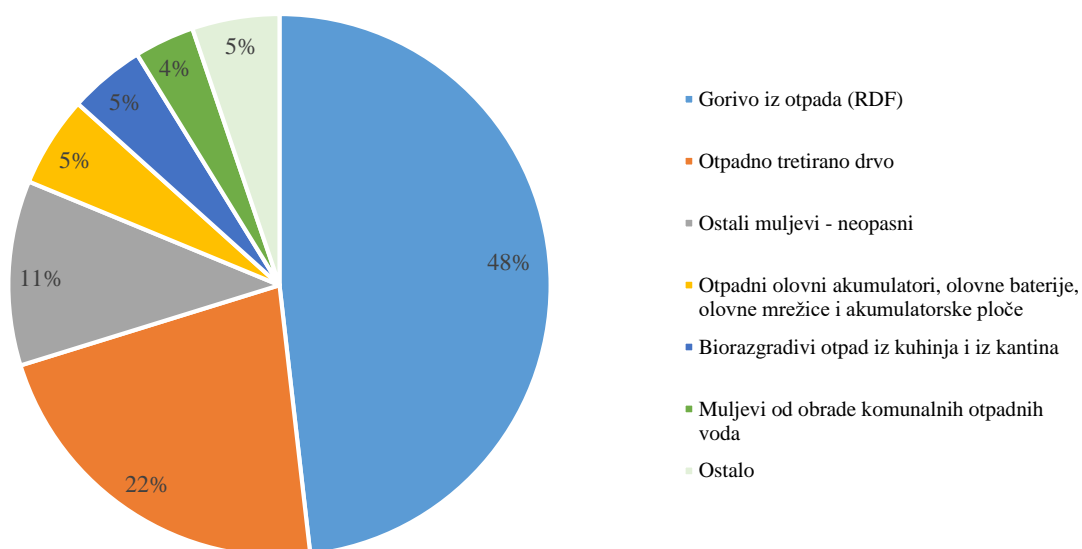
²² Ključni broj otpada 13 02 05*

²³ Ključni brojevi 19 08 13*, 19 02 05*

²⁴ Ključni brojevi otpada 19 02 04*, 19 12 11*

²⁵ Ključni broj otpada 15 02 02*

količine uvezenog neopasnog, odnosno opasnog, otpada koji podliježe notifikacijskom postupku.

Slika 4.2.1. Uvezene vrste otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2020. godini

Tablica 4.2.1. Količine uvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država polazišta	Postupak oporabe	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog otpada
Gorivo iz otpada (RDF)	19 12 10, 19 12 12	Austrija, Italija, Slovenija	R1	33.774,71	48,2%
Otpadno tretirano drvo	17 02 01, 03 01 05, 19 12 07, 20 01 38, 15 01 03	Austrija, Italija, Slovenija	R3	15.446,66	22,0%
Ostali muljevi - neopasni	03 03 11, 19 08 12	Italija, Slovenija	R3	7.725,04	11,0%
Biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	20 01 08	Italija	R3	3.180,06	4,5%
Mulj od obrade komunalnih otpadnih voda	19 08 05	Italija, Slovenija,	R1	2.517,72	3,6%
Miješani plastični otpad	19 12 04	Italija	R1	808,32	1,2%
Otpadna EE oprema, cijela ili zdrobljena	19 10 06	Švicarska	R4	602,18	0,9%
UKUPNO:				64.054,69	100,0%

Tablica 4.2.2. Količine uvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Naziv otpada	Ključni broj otpada	Država polazišta	Postupak uporabe	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog otpada
Otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče	16 06 01*	Bosna i Hercegovina, Slovenija, Srbija	R4	3.802,64	5,4%
Otpadna maziva ulja, istrošeni voskovi i masti	13 02 05*	Austrija, Slovenija	R1	1.222,82	1,7%
Miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari	19 02 04*, 19 12 11*	Italija, Srbija	R1, R12	683,88	1,0%
Ostali muljevi - opasni	19 08 13*, 19 02 05*	Italija	R1, R5	323,18	0,5%
Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima, zauljeni otpad uključujući uljne filtre, ambalaža pod tlakom	15 02 02*	Italija	R1	9,34	0,01%
UKUPNO:				6.041,87	100,0%

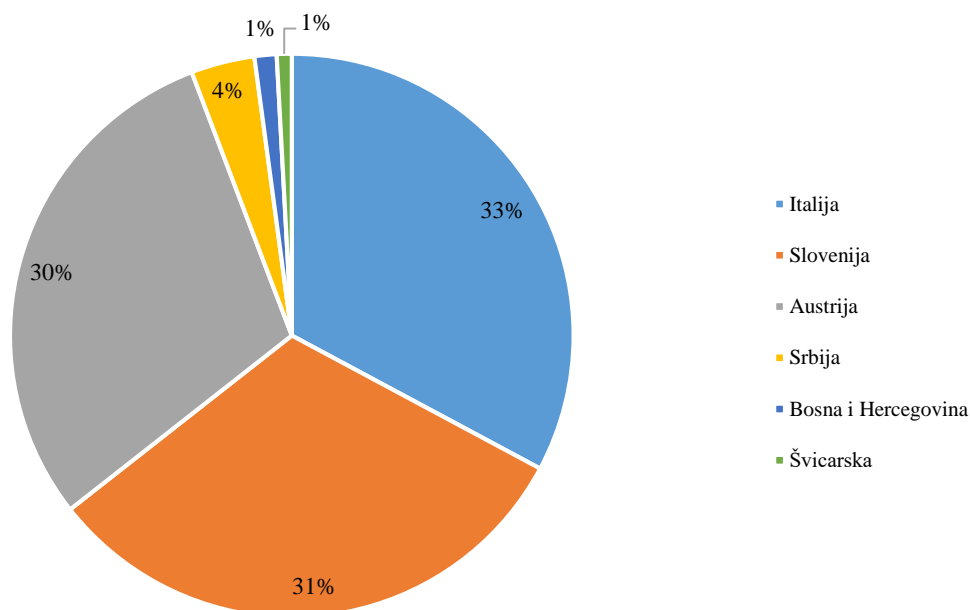
Uspoređujući podatke o prekograničnom prometu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku proizlazi da se iste vrste otpada, kako neopasnog tako i opasnog, najviše i izvoze i uvoze (Tablica 4.2.3.).

Tablica 4.2.3. Usporedni prikaz količina vrsta otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, a koje su se najviše izvozile i uvozile tijekom 2020. godine

	Gorivo iz otpada (RDF)	Otpadno tretirano drvo	Otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče
Izvoz (t)	10.810,65	13.957,06	5.435,24
Uvoz (t)	33.774,71	15.446,66	3.802,64

4.2.2. Uvoz po državama polazišta

Podjednake količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku tijekom 2020. godine uvezene su iz Italije (23.011 t, 33%) i Slovenije (22.141 t, 31%) te Austrije (20.893 t, 30%). Ostali dio navedenog otpada (4.052 t, 6%) uvezeno je iz Srbije, Bosne i Hercegovine i Švicarske. (Slika 4.2.2.)

Slika 4.2.2. Uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku (opasni i neopasni) u 2020. godini prema državi polazišta

Neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku najviše se uvezio iz Italije (22.041 t, 34% ukupne količine uvezenog neopasnog otpada), Slovenije (21280 t, 33% ukupne količine) i Austrije (20.132 t, 31% ukupne količine), a manja količina (602 t, 1% ukupne količine) iz Švicarske (Tablica 4.2.4.). Ako promatramo isključivo uvoz opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, isti se najviše uvezio iz Srbije (2.560 t, 42% ukupne količine uvezenog opasnog otpada), a podjednake količine (13-16%) uvezene su iz Italije, Bosne i Hercegovine Slovenije i Austrije (Tablica 4.2.5.).

Tablica 4.2.4. Države iz kojih se uvezio neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Država polazišta	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
Italija	22.040,76	34,4%
Slovenija	21.279,86	33,2%
Austrija	20.131,89	31,4%
Švicarska	602,18	0,9%
UKUPNO:	64.054,69	100,0%

Tablica 4.2.5. Države iz kojih se uvezio opasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Država polazišta	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
Srbija	2.560,23	42,4%
Italija	969,74	16,1%
Bosna i Hercegovina	889,15	14,7%
Slovenija	861,55	14,3%
Austrija	761,20	12,6%
UKUPNO:	6.041,87	100,0%

4.2.3. Uvoz po tvrtkama uvoznicama

Najveći uvoznici otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini bile su tvrtke NEXE d.d. s uvezenih ukupno 21.722 t (31%) otpada te HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. uvezenih 17.571 t (25%). Iz navedenog je vidljivo da je 56% ukupne količine otpada koji podliježe notifikacijskom postupku uvezeno za potrebe cementne industrije i to primarno u svrhu energetske uporabe (postupak R1, vidjeti Prilog 9.2.), a manje za potrebe uporabe drugih otpadnih anorganskih materijala (postupak R5). Slijedi tvrtka KRONOSPAN CRO d.o.o. koja je uvezla 15.447 t (22% ukupne količine uvezenog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku) i to otpadnog tretiranog drveta za potrebe drvoprerađivačke industrije, odnosno za postupak R3. Nadalje tri bioplinska postrojenja, BIOPLINARA ORGANICA KALNIK d.o.o., BIOPLINSKA ELEKTRANA OREHOVEC d.o.o. i VDM ENERGIJA d.o.o. uvezle su ukupno 10.905 t (16%) otpada koji podliježe notifikacijskom postupku za potrebe proizvodnje bioplina (postupak R3). Tvrtka C.I.A.K. d.o.o. uvezla je 3.849 t otpada (5%), a SPECTRA-MEDIA d.o.o. 602 t (1%) otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i to za postupak R4 – recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala.

Najveći uvoznik neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku bila je tvrtka NEXE d.d. s uvezenom količinom od 20.753 t, odnosno 32%, a slijedi tvrtka HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. s 16.348 t, odnosno 26%. Obje navedene tvrtke najviše su uvezile gorivo iz otpada (RDF)²⁶. Neopasni otpad koji podliježe notifikacijskom postupku uvezile su još tvrtke KRONOSPAN CRO d.o.o. (24%), BIOPLINARA ORGANICA KALNIK d.o.o. (9%), BIOPLINSKA ELEKTRANA OREHOVEC d.o.o. (5%), VDM ENERGIJA d.o.o. (4%) i SPECTRA-MEDIA d.o.o. (1%) (Tablica 4.2.6.). Tvrtka C.I.A.K. d.o.o. bila je najveći uvoznik opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Navedena tvrtka uvezla je 3.849 t opasnog otpada odnosno 64%, a uvezili su primarno olovne baterije²⁷. Manje količine opasnog otpada uvezle su tvrtke HOLCIM (Hrvatska) d.o.o. i NEXE d.d. (Tablica 4.2.7.).

²⁶ Ključni brojevi otpada 19 12 10, 19 12 12

²⁷ Ključni broj otpada 16 06 01*

Tablica 4.2.6. Uvoznici neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
NEXE d.d.	20.752,62	32,4%
HOLCIM (HRVATSKA) d.o.o.	16.348,13	25,5%
KRONOSPAN CRO d.o.o.	15.446,66	24,1%
BIOPLINARA ORGANICA KALNIK 1 d.o.o.	5.543,80	8,7%
BIOPLINSKA ELEKTRANA OREHOVEC d.o.o.	2.882,24	4,5%
VDM ENERGIJA d.o.o.	2.479,06	3,9%
SPECTRA MEDIA d.o.o.	602,18	0,9%
UKUPNO:	64.054,69	100,0%

Tablica 4.2.7. Uvoznici opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Naziv tvrtke	Realizirana količina (t)	% od ukupne količine uvezenog opasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku
C.I.A.K. d.o.o.	3.849,31	63,7%
HOLCIM (HRVATSKA) d.o.o.	1.222,82	20,2%
NEXE d.d.	969,74	16,1%
UKUPNO:	6.041,87	100,0%

4.2.4. Postrojenja s prethodnim odobrenjem

Tijekom 2020. godine samo je jedna tvrtka u Republici Hrvatskoj – C.I.A.K. d.o.o. za lokaciju u Zaboku, Gubaševo 47c, ishodila status postrojenja s prethodnim odobrenjem i to za 5.000 t olovnih baterija²⁸ s rokom važenja do 2. siječnja 2025. godine. Status nije korišten.

4.3. Provoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku kroz Republiku Hrvatsku

U 2020. godini Ministarstvo je izdalo 65 odobrenja za provoz kroz Republiku Hrvatsku ukupno 133.106 t otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i to za 30 tvrtki iz sljedećih država polazišta: Austrije 18.000 t, Bosne i Hercegovine 8.675 t, Crne Gore 1.050 t, Italije 24.000 t, Sjeverne Makedonije 525 t, Slovenije 70.250 t i Srbije 10.606 t. Odobrenja su izdana za provoz otpada u sljedeće države odredišta: Austriju 2.940 t, Belgiju 200 t, Bosnu i Hercegovinu 57.500 t, Bugarsku 8.000 t, Češku 3.150 t, Francusku 50 t, Mađarsku 41.750 t, Njemačku 8.116 t, Sjevernu Makedoniju 5.000 t, Sloveniju 6.300 t te Švicarsku 100 t.

²⁸ Ključni broj otpada 16 06 01*

Najveće odobrene količine za provoz otpada odnosile su se na gorivo iz otpada²⁹ i ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada, koji nije naveden pod 19 12 11*³⁰ ukupno 107.750 t (81%), koji su namijenjeni energetske uporabi postupkom R1 (Prilog 9.2) primarno u cementnoj industriji, i to 57.500 t u Bosni i Hercegovini, 5.000 t u Bugarskoj, 40.250 u Mađarskoj i 5.000 t u Sjevernoj Makedoniji. Odobren je i provoz 16.300 t (12%) olovnih baterija³¹ namijenjenih uporabi postupkom R4 u Bugarskoj, Češkoj i Sloveniji. Količina od 3.990 t (3%) otpada za kojeg je odobren provoz kroz Republiku Hrvatsku namijenjena je zbrinjavanju postupkom D10 (Prilog 9.1) u spalionicama u Austriji, Njemačkoj i Švicarskoj. Preostalih 5.066 t (4%) otpada za kojeg je odobren provoz namijenjeno je postupku zbrinjavanja D9 u Austriji i Njemačkoj te različitim postupcima uporabe u Njemačkoj, Češkoj, Francuskoj, Belgiji i Mađarskoj.

²⁹ Ključni broj otpada 19 12 10

³⁰ Ključni broj otpada 19 12 12

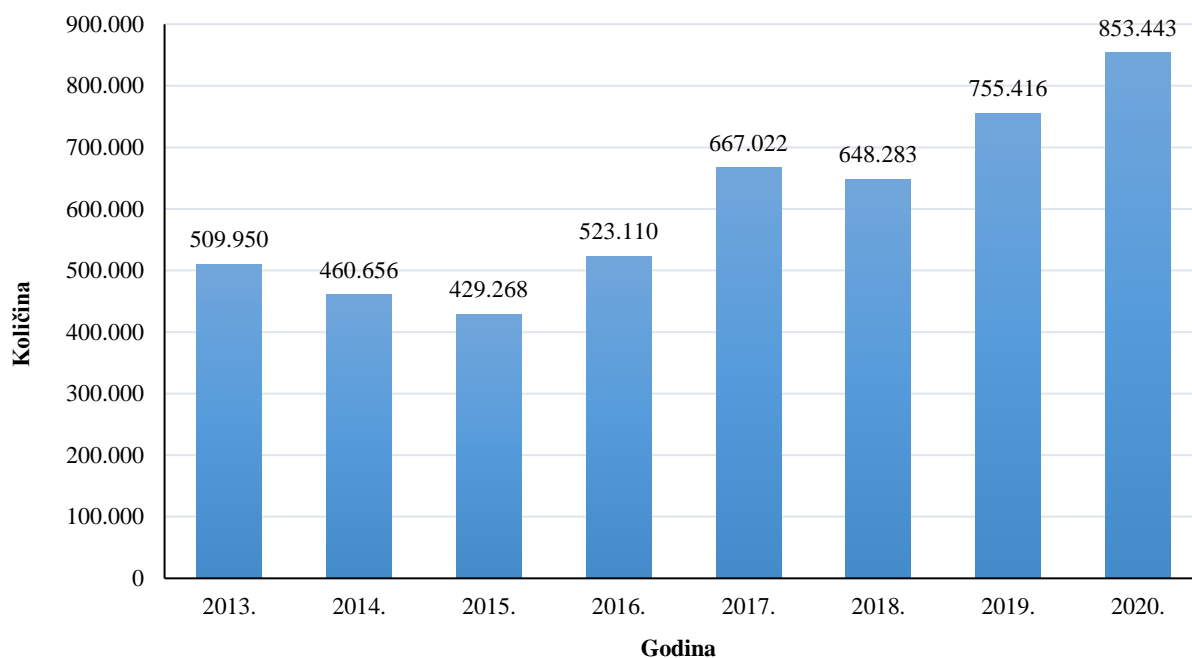
³¹ Ključni broj otpada 16 06 01*

5. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku

5.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2020. godine

Tijekom promatranog razdoblja zabilježene su oscilacije u količinama izvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Neposredno po pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU, u razdoblju od 2013. do 2015. godine bilježi se lagani pad izvezenih količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku što se može pripisati promjeni propisa i prilagođavanju tržišta. Od 2016. godine nadalje izvoz ponovo počinje rasti uz manji pad 2018. godine kada su ukupne količine izvezenog otpada bile za oko 3% manje nego godinu prije no već se u 2019. godini bilježi porast od 107.133 t, odnosno 16%, u odnosu na 2018. godinu. Pozitivan trend nastavljen je i u 2020. godini kada je izvezeno 98.027 t, odnosno oko 13% otpada više nego 2019. godine (Slika 5.1.1.).

Slika 5.1.1. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2020. godine

Tijekom cijelog promatranog razdoblja, uključujući 2020. godinu, najveće količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku izvezene su u Sloveniju, Italiju i Tursku. Kao i prethodnih godina, 2020. godine se najviše izvezio otpad od metala (72%) te otpad od papira i kartona (18%). Do srpnja 2013. godine na snazi je bio Zakon o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04, 111/06, 60/08, 87/09) po kojem je u Očevidnik izvoznika neopasnog otpada ukupno bilo upisano 840 tvrtki. Od srpnja 2013. godine primjenjuju se odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) u kojem je naziv navedenog Očevidnika usklađen s nazivima korištenim Uredbom (EZ-a) br. 1013/2006. U Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku do kraja 2020. godine bile su upisane 453 tvrtke.

5.2. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

U 2020. godini prijavljen je izvoz 853.443 t otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Od ukupno izvezene količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku 401.116 t (47%) izvezeno je u druge države članice EU, 395.672 t (46%) u države članice OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU, a 56.654 t (7%) u treće zemlje. Najviše je izvezeno u Tursku (46%), Sloveniju (16%) i Italiju (14%).

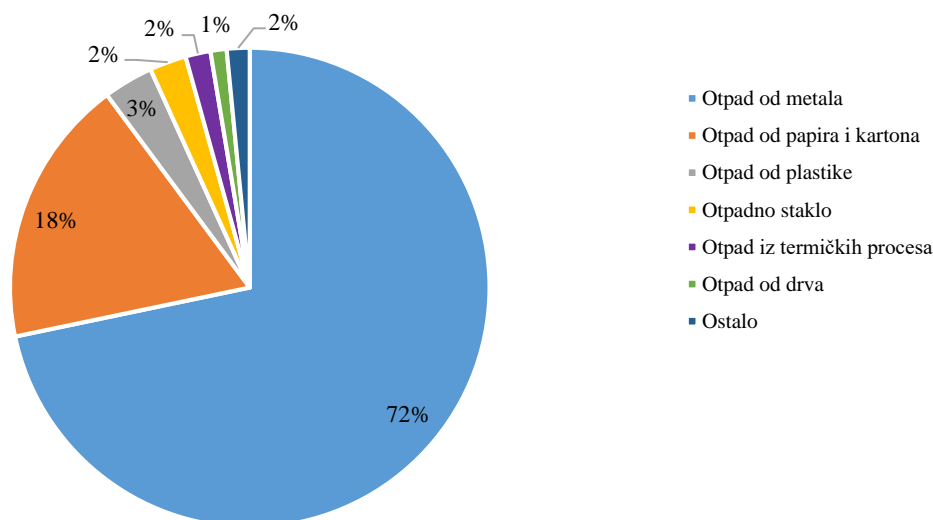
Od 453 upisanih tvrtki, 86 tvrtki su prestale s radom, izbrisane su iz Očevidnika ili su u stečaju/likvidaciji.

Godišnje izvješće o izvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku za 2020. godinu dostavilo je 295 tvrtki na osnovu potvrda o upisu u Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Realizirani izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku prijavilo je 161 tvrtki, dok je 134 tvrtki prijavilo kako 2020. godine nisu obavljale izvoz otpada.

Od preostale 72 tvrtke koje nisu dostavile izvješće, podaci o izvezenim količinama otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku za 9 njih preuzeti su iz Registra onečišćavanja okoliša (ROO). Izvoz je prijavila i jedna tvrtka koja 2020. godine nije bila upisana u predmetni Očevidnik.

5.2.1. Izvoz po vrstama otpada

Od ukupne količine izvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, 72% činio je otpad od metala, 18% otpad od papira i kartona, 3% otpad od plastike, 2% otpadno staklo te otpad iz termičkih procesa, oko 1% otpad od drva dok su sve ostale vrste otpada (otpadna jestiva ulja i masti, otpad od tekstila, miješana plastika i guma, električni i elektronički otpad, višeslojna ambalaža, otpadne gume, otpadna vozila, otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane, istrošeni katalizatori) zajedno činile tek oko 2% ukupno izvezene količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku (Slika 5.2.1., Tablica 5.2.1.).

Slika 5.2.1. Izvezene vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

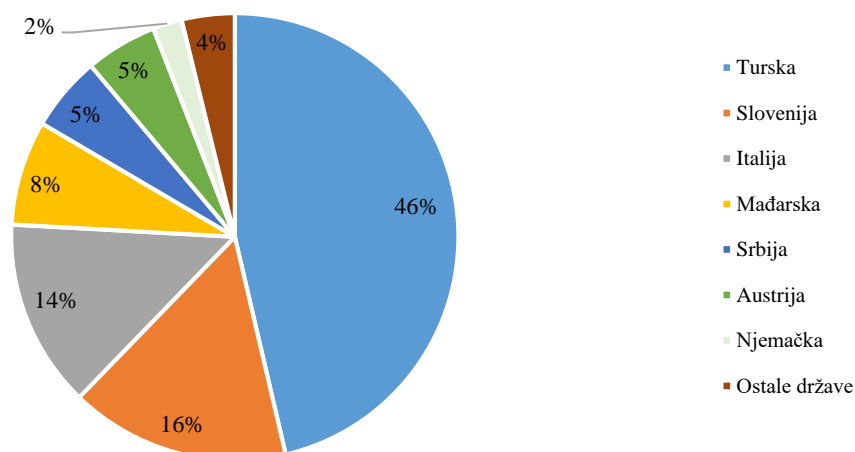
Tablica 5.2.1. Izvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Vrsta otpada	Ključni brojevi otpada	Država odredišta	Upućeno na postupak uporabe	Izvezena količina (t)	% od ukupne izvezene količine
Otpad od metala	11 05 01, 12 01 01, 12 01 02, 12 01 03, 12 01 04, 12 01 13, 15 01 04, 16 01 17, 16 01 18, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 03, 17 04 04, 17 04 05, 17 04 06, 17 04 07, 19 10 01, 19 10 02, 19 12 02, 19 12 03, 20 01 40	Albanija, Austrija, Belgija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Egipat, Grčka, Italija, Kosovo, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Turska, UAR	R4, R12, R13	612.107,46	71,7%
Otpad od papira i kartona	15 01 01, 19 12 01, 20 01 01	Austrija, Bosna i Hercegovina, Češka, Francuska, Italija, Mađarska, Meksiko, Njemačka, Pakistan, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Srbija	R3, R12, R13	154.659,66	18,1%
Otpad od plastike	07 02 13, 07 02 99, 12 01 05, 15 01 02, 17 02 03, 19 12 04, 20 01 39	Austrija, Bangladeš, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Češka, Francuska, Hong Kong, Indija, Italija, Latvija, Mađarska, Malezija, Nizozemska, Njemačka, Pakistan, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Španjolska	R3, R12, R13, D14	28.675,69	3,4%
Otpadno staklo	10 11 12, 15 01 07, 16 01 20, 17 02 02, 19 12 05, 20 01 02	Austrija, Italija, Mađarska, Slovenija, Srbija	R5, R13	21.169,68	2,5%
Otpad iz termičkih procesa	10 01 02, 10 03 16, 10 03 99, 10 05 11, 10 06 01, 10 10 03, 10 10 08, 11 05 02	Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Češka, Italija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Slovačka, Slovenija	R4, R5, R12, R13	14.412,55	1,7%
Otpad od drva	03 01 05, 19 12 07	Slovenija, Srbija	R3	9.240,06	1,1%
Otpadna jestiva ulja i masti	20 01 25	Austrija, Litva, Mađarska, Njemačka, Slovenija, Švicarska	R1, R3, R9	3.663,51	0,4%
Otpad od tekstila	04 02 09, 04 02 22, 19 12 08	Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Grčka, Italija, Nizozemska, Njemačka, Slovenija	R1, R3, R12, R13	2.165,17	0,3%
Plastika i guma	19 12 04	Austrija, Češka, Hong Kong, Italija, Slovenija, Srbija, Vijetnam	R3, R12, R13	2.083,01	0,2%
EE otpad	16 01 22, 16 02 14, 16 02 16, 17 04 11, 19 12 03	Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Češka, Italija, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Slovačka, Slovenija	R4, R12, R13	1.695,39	0,2%

Vrsta otpada	Ključni brojevi otpada	Država odredišta	Upućeno na postupak uporabe	Izvezena količina (t)	% od ukupne izvezeno količine
Ostalo	04 01 02, 04 01 08, 04 01 09, 06 10 99, 07 02 99, 09 01 07, 16 03 04	Češka, Italija, Mađarska, Nizozemska, Njemačka Slovenija	R1, R3, R4, R7, R12, R13	1.220,06	0,1%
Otpadna višeslojna ambalaža	15 01 05	Italija, Mađarska, Njemačka, Pakistan, Poljska, Slovenija	R1, R3, R4, R13	758,06	0,1%
Otpadne gume	16 01 03, 19 12 04	Bosna i Hercegovina, Mađarska, Njemačka, Slovačka	R1, R12, R13	726,80	0,1%
Otpadna vozila	16 01 06	Slovenija, Turska	R13	390,33	0,0%
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane	02 01 03, 02 03 01	Italija, Srbija	R3, R7	379,34	0,0%
Istrošeni katalizatori	16 08 01, 16 08 03	Italija, Njemačka, Poljska	R4, R12, R13	95,82	0,0%
UKUPNO:				853.442,59	100,0%

5.2.2. Izvoz po državama odredišta

Tijekom 2020. godine otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku izvezio se u 35 država na četiri kontinenta (Europa, Azija, Afrika i Sjeverna Amerika). Najviše otpada izvezeno je u Tursku (395.528 t, 46%), Sloveniju (135.726 t, 16%) i Italiju (116.300 t, 14%). Preko 1% ukupne količine pojedinačno je izvezeno još u Mađarsku, Srbiju, Austriju i Njemačku, dok je u sve ostale države odredišta zajedno izvezeno nešto manje od 4% ukupne količine izvezenog otpada (Slika 5.2.2. i Tablica 5.2.2.)

Slika 5.2.2. Izvoz otpada koji podliježe ne notifikacijskom postupku u 2020. godini prema državi odredišta

Tablica 5.2.2. Države u koje se izvezio otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Država u koju je otpad izvezen	Izvezena količina (t)	% od ukupne izvezene količine
Turska	395.528,04	46,3%
Slovenija	135.725,53	15,9%
Italija	116.300,07	13,6%
Mađarska	64.697,72	7,6%
Srbija	46.149,68	5,4%
Austrija	44.355,36	5,2%
Njemačka	18.037,67	2,1%
Češka	6.143,48	0,7%
Grčka	4.717,82	0,6%
Egipat	3.173,33	0,4%
Bugarska	3.099,04	0,4%
Bosna i Hercegovina	3.093,13	0,4%
Poljska	2.106,05	0,2%
Albanija	1.860,73	0,2%
Latvija	1.756,03	0,2%
Slovačka	1.423,62	0,2%
Nizozemska	958,57	0,1%
Malezija	687,84	0,1%
Rumunjska	680,55	0,1%
Belgija	676,94	0,1%
Sjeverna Makedonija	396,21	0,0%
Bjelorusija	326,09	0,0%
Crna Gora	322,80	0,0%
Pakistan	316,57	0,0%
Litva	173,21	0,0%
Francuska	139,56	0,0%
Španjolska	125,05	0,0%
Meksiko	120,66	0,0%
Kosovo	113,85	0,0%
Hong Kong	106,80	0,0%
Indija	40,85	0,0%
Ujedinjeni Arapski Emirati	37,84	0,0%
Švicarska	23,78	0,0%
Bangladeš	19,90	0,0%
Vijetnam	8,20	0,0%
UKUPNO:	853.442,59	100,0%

U Tursku je izvezeno 65% ukupno izvezenih količina otpada od metala (395.453 t), a otpad od metala je u velikim količinama izvezen i u Italiju (101.219 t, 17%) kao i u Sloveniju (81.472 t, 13%). U Tursku su se u malim količinama izvozila još otpadna vozila (Tablica 5.2.3). Što se tiče Slovenije, osim otpada od metala tamo je izvezeno i 22% ukupnih količina otpada od papira i kartona (33.967 t), 37% ukupno izvezenih količina otpada od drveta (7.129 t), 24% ukupno izvezenih količina otpada od plastike (6.783 t) te 33% ukupno izvezenih količina otpada iz termičkih procesa (2.807 t), a izvezene su i manje količine nekoliko drugih vrsta otpada (Tablica 5.2.4.). Italija je osim za otpad od metala bila česta zemlja odredišta i za otpad iz termičkih procesa (6.327 t, 44% ukupno izvezenih količina) i otpadno staklo (4.552 t, 22% ukupno izvezenih količina), a drugih vrsta otpada izvezene su Italiju u manjim količinama (Tablica 5.2.5.).

Tablica 5.2.3. Vrste otpada koje su se 2020. godine izvozile u Tursku

Vrsta otpada	TURSKA (t)
Otpad od metala	395.453,38
Otpadna vozila	74,66
UKUPNO:	395.528,04

Tablica 5.2.4. Vrste otpada koje su se 2020. godine izvozile u Sloveniju

Vrsta otpada	SLOVENIJA (t)
Otpad od metala	81.472,34
Otpad od papira i kartona	33.966,50
Otpad od drva	7.128,86
Otpad od plastike	6.783,10
Otpad iz termičkih procesa	4.818,67
Otpadna višeslojna ambalaža	321,46
Otpadna vozila	315,67
EE otpad	270,05
Otpadno staklo	217,64
Otpad od tekstila	170,08
Otpadna jestiva ulja i masti	149,89
Ostalo	73,73
Plastika i guma	37,55
UKUPNO:	135.725,53

Tablica 5.2.5. Vrste otpada koje su se 2020. godine izvozile u Italiju

Vrsta otpada	ITALIJA (t)
Otpad od metala	101.219,49
Otpad iz termičkih procesa	6.327,04

Vrsta otpada	ITALIJA (t)
Otpadno staklo	4.552,32
Otpad od papira i kartona	2.242,69
Otpad od plastike	934,91
Ostalo	463,10
EE otpad	259,77
Otpad od tekstila	155,40
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture,	95,28
Otpadna višeslojna ambalaža	23,82
Istrošeni katalizatori	23,16
Plastika i guma	3,10
UKUPNO:	116.300,07

5.2.3. Izvoz po tvrtkama izvoznicama

Kao i prethodnih godina najveći izvoznik otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku bila je tvrtka CE-ZA-R d.o.o. s izvezenih 433.405 t, odnosno 51% ukupno izvezenih količina, a slijede tvrtka HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o. s 54.451 t, odnosno 6%, SOMETAL CROATIA d.o.o. s 50.122 t (6%) i REOMA GRUPA d.o.o. s 44.637 t (5%). Najveći dio otpada koji je izvezla tvrtka CE-ZA-R d.o.o. činio je otpad o metala (433.289 t), koji je najvećim dijelom izvezen u Tursku (340.574 t), Italiju (82.508 t) i Sloveniju (5.692 t), a preostalih 4.516 t izvezeno je u Austriju, Bjelorusiju, Egipat i Njemačku. Osim otpada od metala, tvrtka CE-ZA-R d.o.o. izvezla je još male količine otpada od drva, električnog i elektroničkog otpada i istrošenih katalizatora.

Za razliku od tvrtke CE-ZA-R d.o.o., tvrtka HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o. većinom je izvozila otpad od papira i kartona (54.051 t) i to najvećim dijelom u Mađarsku, zatim u Austriju, Sloveniju, Srbiju, Njemačku, Italiju i Češku. Tvrtka HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o. također je izvezla i manje količine plastične i višeslojne ambalaže.

Tvrtka SOMETAL CROATIA d.o.o. izvozila je isključivo otpad od metala, a tvrtka REOMA GRUPA d.o.o. primarno je izvozila otpad od papira i kartona te male količine ambalaže od plastike i ambalaže od metala.

U Tablici 5.2.6. prikazane su količine izvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini za najveće tvrtke izvoznice.

Tablica 5.2.6. Najveći izvoznici otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

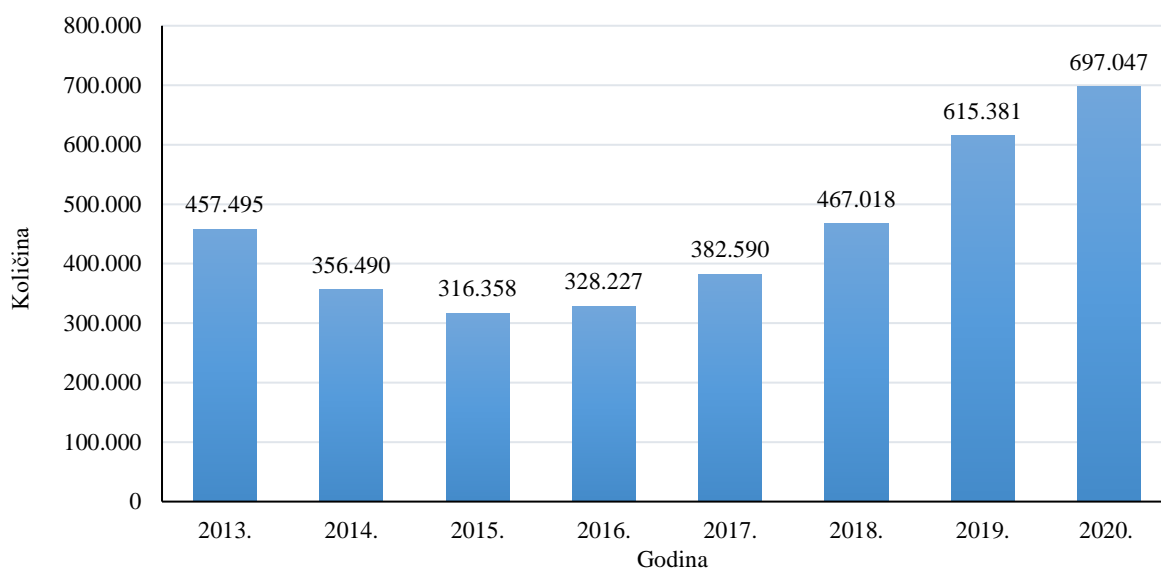
Naziv tvrtke / obrta	Izvezena količina (t)	% od ukupne izvezene količine
CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o.	433.405,05	50,8%
HAMBURGER RECYCLING ENS d.o.o.	54.451,32	6,4%
SOMETAL CROATIA d.o.o.	50.121,84	5,9%
REOMA GRUPA d.o.o.	44.636,61	5,2%

Naziv tvrtke / obrta	Izvezena količina (t)	% od ukupne izvezene količine
3 K.F. d.o.o.	19.966,78	2,3%
LOTUS 91 d.o.o.	15.234,56	1,8%
RESUMO RECIKLIRANJE d.o.o.	14.183,45	1,7%
METALPRODUKT d.o.o.	11.617,36	1,4%
IMPOL-TLM d.o.o.	11.433,94	1,3%
SPECTRA - MEDIA d.o.o.	10.757,69	1,3%
PHOENIX METALI d.o.o.	10.291,07	1,2%
SAMOBORKA d.d.	9.167,50	1,1%
OSTALE TVRTKE	168.175,39	19,7%
UKUPNO:	853.442,59	100,0%

6. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku

6.1. Analiza stanja za razdoblje od 2013. do 2020. godine

Tijekom promatranog razdoblja zabilježene su oscilacije u količinama uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Neposredno po pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU, u razdoblju od 2013. do 2015. godine bilježi se pad uvezenih količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku što se može pripisati promjeni propisa i prilagođavanju tržišta. Od 2016. godine nadalje uvoz ponovo počinje rasti te je u 2018. godini porastao za 22% u odnosu na 2017. godinu, a 2019. godine čak 24% u odnosu na 2018. godinu. U 2020. godini trend porasta uvezenih količina otpada se nastavlja iako manje naglo nego prethodne dvije godine te je uvezeno oko 13% više otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku nego 2019. godine. (Slika 6.1.1.).

Slika 6.1.1. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u razdoblju od 2013. do 2020. godine

Najveći rast ukupne količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku uvezenog 2020. godine odnosi se na otpad od metala kojeg je uvezeno gotovo tri puta više nego 2019. godine (243.148 t u odnosu na 91.448 t). Istovremeno uvoz otpada iz termičkih procesa kojeg je najviše uvezeno prethodne godine, u 2020. godini pao je za 31% (190.884 t u odnosu na 278.147 t), međutim i dalje zauzima visoko drugo mjesto u ukupnoj količini uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Od ostalih vrsta otpada, u 2020. godini bilježi se još veliko povećanje uvezenih količina otpada od drva u odnosu na 2019. godinu (24.246 t u odnosu na 1.066 t) međutim u ukupnim količinama uvezenog otpada ovo povećanje ne čini značajnu razliku.

Otpad ključnog broja 19 12 04 – plastika i guma, koji je do 2019. godine većim dijelom uračunavan u grupu otpada od plastike, a manjim dijelom u grupu otpadna guma kao i u izvješću za 2019. godinu prikazuje se odvojeno budući da se, ovisno o sastavu, može klasificirati kao otpad sa Zelenog popisa otpada, ali i kao nepopisani otpad koji u tom slučaju podliježe

notifikacijskom postupku. Tijekom 2020. godine prijavljen je uvoz 7.898 t otpada navedenog ključnog broja klasificiranog kao plastika i guma što je 23% manje nego prethodne godine, a također, nije zabilježen uvoz otpada istog ključnog broja klasificiranog kao gorivo iz otpada kojeg je u 2019. godini uvezeno 5.363 t. Razlog za navedenu razliku je pojačano inspekcijsko postupanje krajem 2019. i tijekom 2020. godine kada je za velik broj pošiljaka otpada ključnog broja 19 12 04 klasificiranog kao plastika i guma utvrđeno da se radi o nezakonitim pošiljkama otpada.

Uvoz drugih vrsta otpada u 2020. godini nije se značajno mijenjao u odnosu na 2019. godinu (Tablica 6.1.1.).

Tablica 6.1.1. Usporedba uvezenih količina otpada po vrstama za 2019. i 2020. godinu

Vrsta otpada	2019. uvezena količina (t)	2020. uvezena količina (t)	Razlika:
Otpad iz termičkih procesa	278.146,98	190.883,66	-87.263,32
Otpad od papira i kartona	147.569,16	149.024,60	1.455,44
Otpad od metala	91.448,14	243.147,77	151.699,63
Otpad od plastike	35.858,35	30.486,89	-5.371,45
Otpadno staklo	34.977,91	40.697,19	5.719,28
Plastika i guma	10.294,42	7.897,81	-2.396,61
Otpadne gume	6.222,88	5.071,00	-1.151,88
Gorivo iz otpada	5.362,54	0,00	-5.362,54
Otpad od tekstila	2.214,56	2.276,96	62,40
Ostalo	1.276,20	82,98	-1.193,22
Otpad od drva	1.066,45	24.245,66	23.179,21
EE otpad	849,64	763,10	-86,54
Otpadna jestiva ulja i masti	88,07	46,54	-41,53
Istrošeni katalizatori	5,54	0,00	-5,54
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane	0,00	2.354,14	2.354,14
Otpadna vozila	0,00	68,84	68,84
UKUPNO	615.380,85	697.047,15	81.666,31

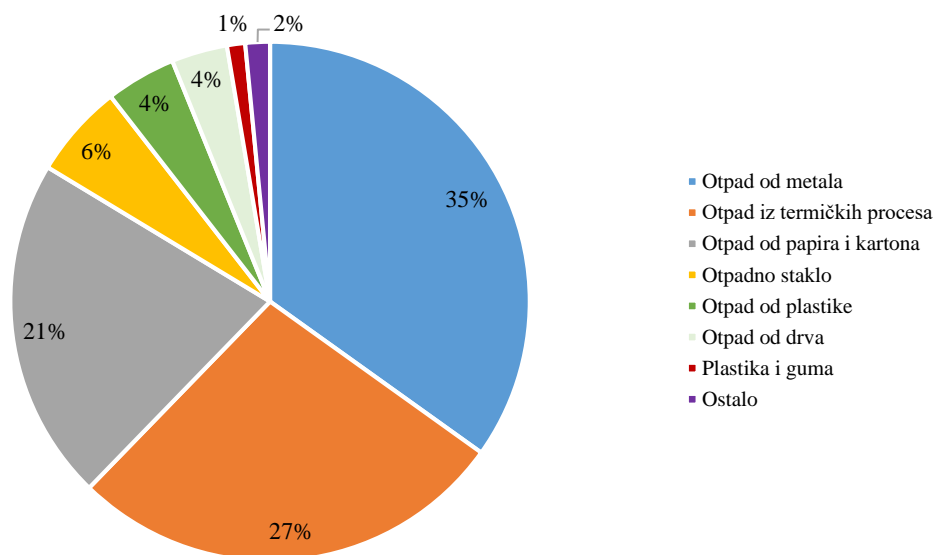
6.2. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Do kraja 2020. godine u Očevidnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku pri Ministarstvu bilo je upisano 219 tvrtki. Izvješće o uvozu otpada je dostavilo 148 tvrtki, od čega je 55 tvrtki realiziralo uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u Republiku Hrvatsku, a preostalih 93 nije imalo uvoza ove vrste otpada. Od 219 upisanih tvrtki zabilježeno je da je 41 tvrtka prestala s radom, izbrisana je iz Očevidnika ili je u stečaju/likvidaciji.

Tijekom 2020. godine uvezeno je 697.047 t otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Od ukupno uvezene količine takvog otpada 391.087 t (56%) uvezeno je iz drugih država članica EU, 11.570 t (2%) iz država članica OECD-a koje nisu ujedno i države članice EU, a 294.390 t (42%) iz trećih zemalja.

6.2.1. Uvoz po vrstama otpada

Tijekom 2020. godine najviše se uvezio otpad od metala (243.148 t, 35%), zatim otpad iz termičkih procesa (190.884 t, 27%), a slijedi otpad od papira i kartona koji je uvezen u količini od 149.025 t, odnosno 21% ukupne količine uvezenog otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Otpadnog stakla (40.697 t) kao i otpada od plastike bez uračunatog otpada ključnog broja 19 12 04 klasificiranog kao plastika i guma (30.487 t) uvezeno je oko 15% manje nego 2019. godine. Kada se količini uvezenog otpada od plastike pribroji i otpad ključnog broja 19 12 04 dolazi se do količine od 38.385 t, što je ukupno 25% manje nego godinu ranije. Otpad od drva uvezen je u količini od 24.246 t što je 23 puta više nego tijekom 2019. godine. Ostale vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku koje su se uvezile u 2020. godini, a to su otpadne gume, otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane, otpad od tekstila, električni i elektronički otpad, otpadna vozila koja ne sadrže tekućine niti ikakve druge opasne tvari te otpad od jestivih ulja i masti, u ukupno uvezenoj količini zajedno sudjeluju s manje od 2% (Slika 6.2.1. i Tablica 6.2.1.).

Slika 6.2.1. Uvezene vrste otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

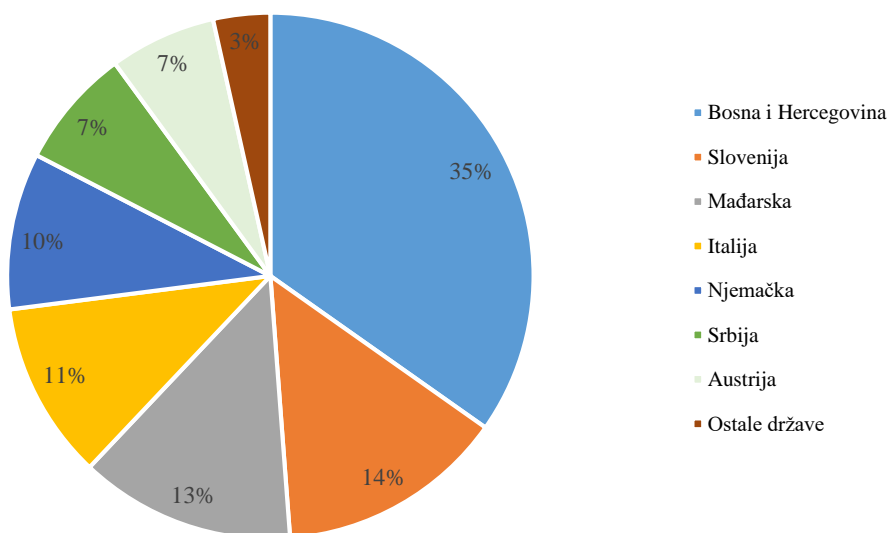
Tablica 6.2.1. Uvoz otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Vrsta otpada	Ključni brojevi otpada	Država polazišta	Upućeno na postupak oporabe	Uvezena količina (t)	% od ukupne uvezene količine
Otpad od metala	12 01 01, 12 01 03, 15 01 04, 17 04 01, 17 04 02, 17 04 05, 19 10 01, 19 12 02, 19 12 03, 20 01 40	Austrija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Francuska, Italija, Mađarska, Njemačka, Sjeverna Makedonija, Slovačka, Slovenija, Srbija	R4, R12, R13	243.147,774	34,9%
Otpad iz termičkih procesa	10 01 02, 10 02 02, 10 02 10, 10 03 16, 10 09 03	Bosna i Hercegovina, Italija, Slovenija, Srbija	R5, R13	190.883,662	27,4%
Otpad od papira i kartona	15 01 01, 19 12 01, 20 01 01	Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Češka, Italija, Mađarska, Njemačka, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Srbija	R3, R12, R13	149.024,596	21,4%
Otpadno staklo	15 01 07, 19 12 05, 20 01 02	Austrija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Italija, Mađarska, Slovenija, Srbija, Švicarska	R5	40.697,185	5,8%
Otpad od plastike	07 02 13, 12 01 05, 15 01 02, 17 02 03, 19 12 04, 20 01 39	Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Češka, Italija, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Srbija, Španjolska, Velika Britanija	R3, R12, R13, R4	30.486,894	4,4%
Otpad od drva	15 01 03, 19 12 07	Austrija, Italija, Slovenija	R3	24.245,660	3,5%
Plastika i guma	19 12 04	Austrija, Bosna i Hercegovina, Italija, Mađarska, Njemačka, Slovačka, Slovenija	R1, R3, R12, R13	7.897,814	1,1%
Otpadne gume	16 01 03	Austrija, Italija, Njemačka, Slovenija	R1, R3, R13	5.071,000	0,7%
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane	02 02 03	Austrija, Slovenija	R1	2.354,140	0,3%
Otpad od tekstila	04 02 22, 19 12 08, 20 01 10	Belgija, Italija, Nizozemska, Slovenija, Srbija	R3, R5, R12, R13	2.276,962	0,3%
EE otpad	16 02 14, 16 02 16, 17 04 11	Bosna i Hercegovina, Češka, Italija, Sjeverna Makedonija, Slovenija, Švicarska	R4, R13	763,104	0,1%

Vrsta otpada	Ključni brojevi otpada	Država polazišta	Upućeno na postupak oporabe	Uvezena količina (t)	% od ukupne uvezene količine
Ostalo	04 01 09, 07 02 99, 17 06 04	Bosna i Hercegovina, Italija, Slovenija	R3, R5, R13	82,980	0,0%
Otpadna vozila	16 01 06	Njemačka	R4	68,840	0,0%
Otpadna jestiva ulja i masti	20 01 25	Crna Gora, Kosovo	R13	46,540	0,0%
UKUPNO:				697.047,15	100,0%

6.2.2. Uvoz po državama polazišta

Otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini najviše se uvezio iz naših susjednih zemalja, Bosne i Hercegovine (242.379 t, 35%), Slovenije (97.779 t, 14%) te Mađarske (92.368 t, 13%). Slijede Italija s 11% ukupno uvezene otpada, Njemačka (10%), Srbija (7%), Austrija (7%), Švicarska (2%) te Slovačka (1%). Preostalih dvanaest država polazišta iz kojih se 2020. godine uvezio otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u ukupnoj količini zajedno sudjeluju s manje od 1%. (Slika 6.2.2., Tablica 6.2.2.)

Slika 6.2.2. Uvoz otpada koji podliježe ne notifikacijskom postupku u 2020. godini prema državi polazišta

Tablica 6.2.2. Države iz kojih se uvezio otpad koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Država iz koje je otpad uvezen	Uvezena količina (t)	% od ukupne uvezene količine
Bosna i Hercegovina	242.378,82	34,8%
Slovenija	97.778,84	14,0%
Mađarska	92.367,72	13,3%
Italija	76.072,39	10,9%
Njemačka	67.076,02	9,6%
Srbija	51.319,04	7,4%

Država iz koje je otpad uvezen	Uvezena količina (t)	% od ukupne uvezene količine
Austrija	45.647,98	6,5%
Švicarska	11.423,30	1,6%
Slovačka	8.089,80	1,2%
Češka	1.764,19	0,3%
Belgija	1.540,43	0,2%
Crna Gora	573,69	0,1%
Rumunjska	341,68	0,0%
Nizozemska	209,98	0,0%
Velika Britanija	147,02	0,0%
Poljska	117,84	0,0%
Sjeverna Makedonija	95,01	0,0%
Francuska	41,51	0,0%
Španjolska	23,70	0,0%
Kosovo	23,00	0,0%
Bugarska	15,21	0,0%
UKUPNO:	697.047,15	100,0%

Od ukupno uvezene količine otpada iz Bosne i Hercegovine, 184.103 t (76%) činio je otpad iz termičkih procesa. Iz Bosne i Hercegovine uvezio se i otpad od metala (47.453 t, 20%), a u manjim količinama otpad od papira i kartona, stakla, plastike, nerazvrstana plastika i guma te električni i elektronički otpad (Tablica 6.2.3.)

Tablica 6.2.3. Vrste otpada koje su se 2020. godine uvezile iz Bosne i Hercegovine

Vrsta otpada	BOSNA I HERCEGOVINA (t)
Otpad iz termičkih procesa	184.103,40
Otpad od metala	47.453,35
Otpad od papira i kartona	5.948,44
Otpadno staklo	2.448,06
Otpad od plastike	2.381,55
Plastika i guma	23,18
Ostalo	19,81
EE otpad	1,05
UKUPNO:	242.378,82

Iz Slovenije je najviše uvezeno otpada od papira i kartona (45.686 t, 47%), zatim otpada od metala (21.547 t, 22%) i otpada od drva (14.266 t, 15%). Slijedi otpad od plastike sa 8%, otpadne gume sa 4% i otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane sa 2%. U manjoj količini uvezila

nerazvrstana plastika i guma, električni i elektronički otpad, otpad od tekstila, otpad iz termičkih procesa te otpadno staklo (Tablica 6.2.4.).

Tablica 6.2.4. Vrste otpada koje su se 2020. godine uvozile iz Slovenije

Vrsta otpada	SLOVENIJA (t)
Otpad od papira i kartona	45.686,36
Otpad od metala	21.547,41
Otpad od drva	14.266,30
Otpad od plastike	7.864,59
Otpadne gume	3.949,90
Otpad iz poljoprivrede, hortikulture, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane	2.329,64
Plastika i guma	1.512,68
EE otpad	269,44
Otpad od tekstila	207,06
Otpad iz termičkih procesa	73,12
Ostalo	58,26
Otpadno staklo	14,08
UKUPNO:	97.778,84

Najveći dio otpada uvezenog iz Mađarske činio je otpad od metala (62.756 t, 68%) te otpad od papira i kartona (27.337 t, 30%). Osim navedenih vrsta otpada, iz Mađarske se u manjim količinama uvezio još otpad od plastike i stakla te nerazvrstana plastika i guma (Tablica 6.2.5.).

Tablica 6.2.5. Vrste otpada koje su se 2020. godine uvozile iz Mađarske

Vrsta otpada	MAĐARSKA (t)
Otpad od metala	62.756,27
Otpad od papira i kartona	27.336,66
Otpad od plastike	1.106,13
Otpadno staklo	1.142,17
Plastika i guma	26,50
UKUPNO:	92.367,72

6.2.3. Uvoz po tvrtkama uvoznicama

Najveće količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku tijekom 2020. godine uvezle su tvrtke koje svoje poslovanje velikim dijelom temelje na uporabi otpada. Tvrtka CEMEX HRVATSKA d.d. za svoje je potrebe uvezla 141.510 t otpada iz termičkih procesa što čini 20% ukupno uvezenih količina otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Slijedi tvrtka CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o. koja je uvezla 129.525 t (19% ukupno uvezenih

količina) i to primarno otpada od metala te male količine otpadnih vozila koja ne sadrže tekućine niti ikakve druge opasne tvari kao i nerazvrstane plastike i gume. Tvrtka DS SMITH UNIJAPAPIR CROATIA d.o.o. uvezla je 122.996 t otpada od papira i kartona, odnosno 18% ukupno uvezenih količina. Više od 1% ukupnih količina uvezle su još sljedeće tvrtke: NEXE d.d. (7%), VETROPACK STRAŽA d.d. (6%), SOMETAL CROATIA d.o.o. (5%), METIS d.d. (4%), ABS SISAK d.o.o. (4%), KRONOSPAN CRO d.o.o. (3,5%), LOTUS 91 d.o.o. (3%), HARTMANN d.o.o. (2,5%) i BOZ IMEX S.A.S. glavna podružnica Rijeka (2%), dok su ostale tvrtke u ukupnom uvozu zajedno sudjelovale tek s nešto više od 6% (Tablica 6.2.6.).

Tablica 6.2.6. Najveći uvoznici otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini

Naziv tvrtke / obrta	Vrste uvezenog otpada	Uvezena količina (t)	% od ukupne uvezene količine
CEMEX Hrvatska d.d.	Otpad iz termičkih procesa	141.510,13	20,3%
CE-ZA-R Centar za reciklažu d.o.o.	Otpad od metala, otpadna vozila, plastika i guma	129.525,04	18,6%
DS SMITH UNIJAPAPIR CROATIA d.o.o.	Otpad od papira i kartona	122.996,00	17,6%
NEXE d.d.	Otpad iz termičkih procesa, plastika i guma	50.932,19	7,3%
VETROPACK STRAŽA d.d.	Otpad od stakla	40.697,19	5,8%
SOMETAL CROATIA d.o.o.	Otpad od metala	34.486,58	4,9%
METIS d.d.	Otpad od metala	28.495,80	4,1%
ABS SISAK d.o.o.	Otpad od metala	27.095,49	3,9%
KRONOSPAN CRO d.o.o.	Otpad od drva	24.245,66	3,5%
LOTUS 91 d.o.o.	Otpad od metala, otpad od papira i kartona, otpad od plastike, otpad od tekstila, ostalo	20.200,81	2,9%
HARTMANN d.o.o.	Otpad od papira i kartona	17.723,00	2,5%
BOZ IMEX S.A.S. GLAVNA PODRUŽNICA RIJEKA	Otpad od metala	14.181,86	2,0%
OSTALE TVRTKE		44.957,41	6,4%
UKUPNO:		697.047,15	100,0%

7. Nedostaci pri prekograničnom prometu otpada

7.1. Analiza mogućih nedostataka

Tijekom obrade podataka za ovo izvješće zabilježeno je više mogućih nedostataka. Svi uočeni mogući nedostaci odnose se na prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku. Kao razlog za takvu distribuciju nameće se činjenica da notifikacijski postupak provodi Ministarstvo te se svi podaci i dokumentacija kontroliraju od strane službene osobe i odobravaju se samo oni postupci koji su u potpunosti usklađeni sa zakonskom regulativom. Za prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku nije propisan takav kontinuirani nadzor te je stoga mogućnost nedostataka, odnosno pogreške, veća, osobito u prometu otpada unutar granica EU budući da ne postoji niti carinska kontrola, a također su broj sudionika kao i transportirane količine višestruko veći.

7.1.1. Promjena podataka subjekata

Sukladno odredbama Zakona pravna ili fizička osoba – obrtnik je dužna obavijestiti Ministarstvo o svakoj promjeni podataka temeljem kojih je izvršen upis u Očevidnik uvoznika/izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u roku od 15 dana od nastale promjene. Tijekom obrade podataka utvrđeno je da je veliki broj subjekata upisanih u navedene očevidnike promijenio jedan ili više podataka, a promjena nije prijavljena Ministarstvu.

7.1.2. Postupci oporabe koje nije moguće provesti s određenim otpadom

Dio uočenih nedostataka odnosi se na identifikaciju postupka oporabe (Prilog 9.2.) gdje je kao postupak oporabe kojem je namijenjen otpad u prekograničnom prometu u nekim slučajevima prijavljen postupak oporabe kojeg nije moguće provesti s navedenim otpadom, npr. u dostavljenim podacima navedeno je da je tekstilni otpad namijenjen postupku oporabe R5 dok se postupak oporabe R5 odnosi na recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala. Prilikom verifikacije dostavljenih podataka, iz komunikacije s podnositeljima izvješća kao i uvidom u Registar dozvola kojeg vodi Ministarstvo, utvrđeno je da pojedine tvrtke imaju neodgovarajuće postupke oporabe navedene u svojim dozvolama za gospodarenje otpadom što je odgovornost izrađivača elaborata za gospodarenje otpadom kao i tijela koja su izdala dozvole prema takvim elaboratima, dok su izvješća o prekograničnom prometu otpada podnesena ispravno i u skladu s dozvolom.

7.1.3. Nezakoniti prekogranični promet otpada s trećim zemljama

Sukladno odredbama Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 izvoz iz EU u treće zemlje svog otpada namijenjenog zbrinjavanju je zabranjen, osim izvoza u države EFTA-e. Nadalje, zabranjen je izvoz određenih vrsta otpada namijenjenog oporabi iz EU u države koje nisu članice OECD-a

i to svih vrsta opasnog otpada, mješavina opasnog otpada i mješavina opasnog otpada s neopasnim, otpada popisanog u Prilogu II. Baselskoj konvenciji, otpada koje je država odredišta prijavila kao opasnog prema članku 3. Baselske konvencije, otpada čiji je uvoz u državi odredišta zabranjen te otpada za koji nadležno tijelo polazišta opravdano vjeruje da se u relevantnoj državi odredišta njime neće gospodariti na način prihvatljiv za okoliš. Za otpad za koji nije *a priori* zabranjen izvoz iz EU, Europska komisija donijela je Uredbu Komisije (EZ-a) br. 1418/2007³² temeljenu na izjavama država koje nisu članice OECD-a, a vezano uz mogućnost uvoza na oporabu pojedine vrste otpada iz EU kao i informacije o eventualnom postupku kontrole u državi odredišta koji pritom treba slijediti. Svaka država koja nije članica OECD-a mogla je za pojedinu vrstu otpada odlučiti hoće li u potpunosti zabraniti uvoz, tražiti provođenje notifikacijskog postupka, odobriti uvoz bez dodatne kontrole ili odobriti uvoz uz provođenje drugih kontrolnih postupaka u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonima. Za izvoz otpada koji nije *a priori* zabranjen u države koje nisu dostavile svoje izjave Europskoj komisiji, primjenjuje se notifikacijski postupak.

Također, sukladno odredbama Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006, zabranjen je uvoz otpada u EU iz država koje nisu članice OECD-a i/ili Baselske konvencije, a s kojima država članica EU nije pojedinačno zaključila bilateralni sporazum i dogovorila rješenja za oporabu konkretnog otpada u toj državi članici, ako se tim otpadom u državi polazišta neće gospodariti na način prihvatljiv za okoliš. Navedena zabrana ne primjenjuje se u vrijeme kriznih stanja ili rata.

Tijekom analize pristiglih podataka utvrđeno je da više tvrtki nije ispoštovalo gore navedene odredbe (Tablica 7.1.1), ali pošiljke također nisu zaustavljene od strane Carinske uprave niti od strane Državnog inspektorata Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Državni inspektorat). Budući da se radi o uredno prijavljenim podacima vjerojatan razlog za ovakve prekršaje je nedovoljno poznavanje Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1418/2007 od strane subjekata u Republici Hrvatskoj.

Tablica 7.1.1. Pregled nezakonitog prekograničnog prometa otpada zbog kršenja odredbi Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 i Uredbe Komisije (EZ-a) br. 1418/2007 koji nije zaustavljen od strane Carinske uprave niti od strane Državnog inspektorata

Postupak	Država odredišta/ polazišta	Ključni broj otpada	Naziv otpada	Količina (t)	Razlog nezakonitosti
Izvoz	Albanija	12 01 03	Strugotine i otpiljci obojenih metala	36,50	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Albanija	12 01 03	Strugotine i opiljci obojenih metala	163,18	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Albanija	15 01 04	Ambalaža od metala	21,00	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Albanija	17 04 02	Aluminij	315,67	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Albanija	19 12 03	Neželjezni metali	1.161,21	Zahtijeva notifikaciju

³² UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1418/2007 od 29. studenoga 2007. o izvozu određenog otpada namijenjenog za oporabu navedenog u Prilogu III. ili III.A Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u određene zemlje na koje se ne primjenjuje Odluka OECD-a o kontroli prekograničnog kretanja otpada

Izvoz	Bangladeš	12 01 05	Strugotine od plastike	19,90	Zabranjen uvoz otpada u Bangladeš
Izvoz	Egipat	19 12 02	Željezo i legure koje sadrže željezo	3.173,33	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Kosovo	17 04 01	Bakar, bronca, mjed	17,57	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Kosovo	17 04 02	Aluminij	96,28	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Sjeverna Makedonija	12 01 01	Otpadno željezo	315,49	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Sjeverna Makedonija	15 01 02	Ambalaža od plastike	80,72	Zahtijeva notifikaciju
Izvoz	Ujedinjeni Arapski Emirati	17 04 05	Željezo i čelik	37,84	Zabranjen uvoz otpada u Ujedinjene Arapske Emirate
Izvoz	Vijetnam	19 12 04	Plastika i guma	8,20	Zabrana uvoza mješavina otpada u Vijetnam
Uvoz	Kosovo	20 01 25	Otpadno jestivo ulje	23,00	Zabranjen uvoz s Kosova jer nije stranka Baselske konvencije niti članica OECD-a

7.1.4. Otpad klasificiran pod ključnim brojem 19 12 04 – plastika i guma

U Prilogu III Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 plastični otpad razvrstan je unutar dvije oznake: B3010 i GH013. Pri tome se oznaka B3010 – kruti plastični otpad, odnosi na sljedeće plastične ili miješane plastične materijale, pod uvjetom da nisu pomiješani s drugim otpadom i da su pripremljeni prema određenoj specifikaciji: otpatke plastike nehalogeniranih polimera i kopolimera, vulkanizirane otpadne smole ili kondenzacijske proizvode te određeni otpad fluoriranih polimera. Oznaka GH013 odnosi se na polimere vinil klorida (PVC). Nadalje, gumeni otpad razvrstan je pod oznakom B3040, a obuhvaća sljedeće materijale, pod uvjetom da nisu pomiješani s drugim vrstama otpada: otpad i otpatke tvrde gume (npr. ebonit) te ostali gumeni otpad.

Osim navedenog, sukladno Prilogu IIIA Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 sljedeće mješavine unutar gore navedenih oznaka smatraju se otpadom sa Zelenog popisa otpada:

- mješavine otpada razvrstane pod oznakom B3010 navedene na popisu pod Otpaci plastike koji se sastoje od nehalogeniranih polimera i kopolimera;
- mješavine otpada razvrstane pod oznakom B3010 navedene na popisu pod Vulkanizirane otpadne smole i kondenzacijski proizvodi;
- mješavine otpada razvrstane pod stavkom B3010 navedene na popisu pod Perluoroalkoksialkani;
- mješavine otpada razvrstane pod stavkom B3040.

Sve ostale mješavine otpada od plastike i gume, kao i otpad od plastike koji sadrži više od 5% neopasnih, nepoželjnih materijala koji ne utječu na postupak uporabe smatraju se nepopisanim otpadom te podliježu notifikacijskom postupku (Prilog 9.3).

Ključni broj otpada 19 12 04 odnosi se na plastični i gumeni otpad od mehaničke obrade otpada, a obuhvaća otpad koji sadrži samo pojedine polimere plastike (oznaka B3010 iz Priloga III Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006) ili gume (oznaka B3040 iz Priloga III Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006), mješavine unutar oznaka B3010 ili B3040 sukladno Prilogu IIIA iste Uredbe (EZ-a), ali i nepopisane mješavine koje podliježu notifikacijskom postupku.

Slijedom navedenog, klasifikaciji otpada ključnog broja 19 12 04, a koji se vrlo često pojavljuje u prekograničnom prometu otpada, valja posvetiti posebnu pažnju, budući da se nepopisana mješavina otpada za koju nije proveden notifikacijski postupak smatra nezakonitom pošiljkom otpada i podliježe prekršajnom, odnosno u slučaju da se radi o količinama većim od 10.000 kg (10 t), kaznenom postupku.

Budući da u dijelu podataka prikupljenih od obveznika dostave izvješća o vrstama i količinama uvezenog i izvezenog otpada u 2020. godini, a koji se odnose na otpad ključnog broja 19 12 04, nije bilo moguće razlučiti radi li se o otpadu od plastike ili gume, ili pak o mješavini, takav je otpad izdvojen i obrađen posebno (Tablice 5.2.1., 5.2.4., 5.2.5., 6.1.1., 6.2.1., 6.2.3., 6.2.4. i 6.2.5.). Također, tijekom 2019. i 2020. godine, Ministarstvo je zaprimilo više prijava Državnog inspektorata Republike Hrvatske o nezakonitim pošiljkama ove vrste otpada, međutim sva postupanja po tim slučajevima nisu završena do kraja izvještajne godine te ista stoga nisu uvrštena u ovo izvješće.

7.1.5. Postupci uporabe R12 i R13

Postupci uporabe R12 – razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka uporabe navedenih pod R1 – R11 (ako nijedna druga oznaka R nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije uporabe, uključujući prethodnu preradu kao što su, među ostalim, rasklapanje, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje, ponovno pakiranje, odvajanje, uklapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod R1 – R11), kao i R13 – skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1 do R12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja), sukladno odredbama članka 2. točke 7. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006, smatraju se privremenim postupcima uporabe budući da nakon njih mora uslijediti neki od postupaka R1-R11 (Prilog 9.2). Odredbe Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 koje se odnose na prekogranični promet otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, za razliku od odredbi koje se odnose na otpad koji podliježe notifikacijskom postupku, ne propisuju obvezu dostave podataka o naknadnim konačnim postupcima uporabe te nisu niti prikupljeni za potrebe ovog izvješća iako time ostaje otvoreno pitanje što se u konačnici događa s tim otpadom.

Tijekom 2020. godine na postupke uporabe R1-R11 izvezeno je 84% od ukupne količine otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku dok je na privremene postupke uporabe izvezeno 14%. Preostalih 2% otpada na kombinirane privremene i konačne postupke uporabe ili je postupak uporabe nepoznat. U jednom slučaju, za 30 t PVC otpada, prijavljen je postupak D14 što je operacija zbrinjavanja i podliježe notifikacijskom postupku. Na privremene postupke uporabe izvezio se najviše otpad od metala (51%) te otpad od papira i kartona (40%).

Istovremeno, na postupke uporabe R1-R11 uvezeno je 91% od ukupno uvezene količine otpada, na privremene postupke uporabe oko 8%, dok na kombinirane postupke ili je postupak uporabe nepoznat u manje od 1% slučajeva.

Za razliku od 2019. godine kada se dvije trećine otpada uvezenog na privremene postupke obrade odnosilo na otpad od plastike te otpadnu plastiku i gumu ključnog broja otpada 19 12 04, tijekom 2020. 45% otpada uvezenog na privremene postupke obrade odnosi se na otpad od

metala, 41% na otpad od plastike i nerazvrstanu plastiku i gumu³³, 12% na otpad od papira i kartona, a 2% na ostale vrste otpada. Iako je otpada od plastike kao i nerazvrstane plastike i gume na postupke privremene uporabe uvezeno nešto manje nego 2019. godine, količina takvog otpada koji se uvozi na privremene postupke uporabe i dalje je zabrinjavajuća budući da se upravo ove vrste otpada učestalo nalaze u nezakonitim pošiljkama otpada i za koje su kapaciteti za konačnu uporabu u Republici Hrvatskoj upitni.

7.2. Inspekcijski nadzori

Države članice EU dužne su osigurati inspekcijske nadzore institucija, tvrtki, posrednika i trgovaca koji se bave gospodarenjem otpadom kao i inspekcijske nadzore pošiljaka otpada te s njima povezane uporabe ili zbrinjavanja. U tu svrhu države članice dužne su osigurati da se za njihovo cijelo geografsko područje uspostavi jedan ili više planova inspekcijskog nadzora. Planovi inspekcijskog nadzora temelje se na procjeni rizika koja pokriva posebne tokove otpada i izvore nezakonitih pošiljaka te uzimajući u obzir, ako su dostupni i gdje je to primjereno, podatke iz obavještajnih izvora kao što su podaci o policijskim i carinskim istragama i analize kriminalnih aktivnosti. Inspekcijski nadzori pošiljaka mogu se poduzimati posebno na mjestu nastanka, s proizvođačem, posjednikom ili podnositeljem obavijesti; na mjestu odredišta, uključujući privremenu i konačnu uporabu i zbrinjavanje, s primateljem ili postrojenjem; na granicama EU; i/ili tijekom transporta unutar Unije. Inspekcijski nadzori pošiljaka uključuju provjeru dokumenata, potvrdu identiteta i, prema potrebi, fizički pregled otpada.

Prema informacijama dobivenim od strane Državnog inspektorata, tijekom 2020. godine inspekcijski nadzor prekograničnog prometa otpadom provodio se sukladno usuglašenom Planu nadzora pošiljaka otpada Republike Hrvatske za razdoblje od 2020. – 2023. godine čije su potpisnice Državni inspektorat, Ministarstvo financija i Ministarstvo unutarnjih poslova, a kojim je predviđeno provođenje inspekcijskih nadzora, odnosno fizičkih pregleda, vozila na graničnim prijelazima, na cestovnim pravcima, na željeznici, u morskim lukama, na kontejnerskim terminalima te inspekcijski nadzori pravnih ili fizičkih osoba s naglaskom na izvore i odredišta pošiljaka otpada (proizvođač, primatelj, operater skladišta ili postrojenja za obradu, trgovac, posrednik i sl.). U Tablici 7.2.1. prikazan je pregled inspekcijskih postupanja u prekograničnom prometu otpada tijekom 2020. godine.

³³ Ključni brojevi otpada 07 02 13, 12 01 05, 15 01 02, 17 02 03, 19 12 04, 20 01 39

Tablica 7.2.1. Pregled inspekcijskih postupanja u prekograničnom prometu otpada tijekom 2020. godine

Ukupni broj planiranih lokacija na graničnim prijelazima te pravnih i fizičkih osoba koje su obuhvaćene nadzorom:	Cestovni	Željeznički	Luka	Pravna/ fizička osoba
	17	1	4	20
Ukupni broj obavljenih nadzora :	60	5	11	18
Broj obavljenih pregleda vozila/vlaka/kontejnera/pošiljaka:	209	5	65	/
Izvanredni inspekcijski nadzori:	7	0	9	10
Nezakonite pošiljke otpada:	15	0	41	186
Utvrđene nepravilnosti	Rješenja	23		
	Prekršajne prijave:	2		
	Kaznene prijave:	13		
	Izdano suglasnosti za povrat:	14 za ukupno 14 pošiljka	0	2 za ukupno 41 pošiljku

Izvor: Državni inspektorat RH

7.3. Nezakonite pošiljke u prekograničnom prometu otpada

U smislu odredbi Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 „nezakonita pošiljka” znači svaka pošiljka otpada koja se otprema na neki od sljedećih načina:

- bez obavijesti (notifikacije) svim relevantnim nadležnim tijelima, ili
- bez odobrenja svih relevantnih nadležnih tijela, ili
- uz odobrenje dobiveno od relevantnih nadležnih tijela krivotvorenjem, pogrešnim predstavljanjem ili prijevarom, ili
- na način koji nije bitno naveden u obavijesti (notifikaciji) ili dokumentu o prometu, ili
- na način koji završava uporabom ili zbrinjavanjem suprotno međunarodnim pravilima ili pravilima EU, ili
- u ili iz država ili područja u koje je zabranjen izvoz, odnosno uvoz sukladno istoj Uredbi (EZ-a), ili
- do koje je, u vezi s pošiljkama otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku došlo zbog:
 - i. toga što se za otpad otkrilo da nije naveden u prilogima III, IIIA ili IIIB, odnosno otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku, ili
 - ii. nepoštovanja odredbi vezanih uz prekogranični promet uzorka otpada namijenjenog laboratorijskoj analizi, ili
 - iii. toga što je otprema izvršena na način koji nije bitno naveden u pratećem dokumentu iz Priloga VII navedene Uredbe (EZ-a).

Tijekom 2020. godine otkrivena je ukupno 241 nezakonita pošiljka otpada u ukupnoj količini od 5.165,57 t otpada. U najviše slučajeva utvrđeno je da se radi o „mješovitom otpadu“, odnosno otpadu koji nastaje namjernim ili nenamjernim miješanjem dviju ili više vrsta različitog otpada, a za takvu mješavinu ne postoji jedna zasebna oznaka u prilogima III, IIIA, IIIB, IV i IVA Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006. U najvećoj mjeri radilo se je o otpadu ključnog broja 19 12 04 – plastika i guma te otpadu ključnog broja 19 12 08 – tekstil. Najviše otpada

koji ne podliježe notifikacijskom postupku za koje se utvrdilo da su nezakonite pošiljke otpada uvezene je iz Italije i Slovenije.

U Tablici 7.3.1. prikazani su završeni postupci nezakonitih pošiljki otpada u 2020. godini.

Tablica 7.3.1. Završeni postupci nezakonitih pošiljki otpada u 2020. godini

Identifikacija otpada	Količina	Država polazišta	Država odredišta	Razlog nezakonitosti	Poduzete mjere
Otpadne gume 16 01 03	13,2 t	Hrvatska	Italija	Otpad uvezen bez prateće dokumentacije za prekogranični promet otpada	Povrat u državu polazišta
Miješana plastika 19 12 04	24,77 t	Slovenija	Hrvatska	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
EE- otpad	4,7 t	Bosna i Hercegovina	Hong Kong	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Otpadna vozila 16 01 06	27,00 t	Bosna i Hercegovina	Nigerija	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Otpadna vozila 16 01 06	21,54 t	Bosna i Hercegovina	Mauretaniya	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Miješana plastika 19 12 04	796,82 t	Ujedinjeno Kraljevstvo	Srbija	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Otpadna vozila 16 01 06	23,6 t	Bosna i Hercegovina	Mauretaniya	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Otpad od tretiranog drva 19 12 07	21,52 t	Hrvatska	Slovenija	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Otpad nastao proizvodnjom piva 02 07 99	11,6 t	Albanija	Njemačka	Otpad uvezen bez prateće dokumentacije za prekogranični promet otpada	Povrat u državu polazišta
Miješana plastika 19 12 04	24,16 t	Italija	Hrvatska	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Metalni otpad 19 12 02	66,8 t	Njemačka	Hrvatska	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Miješana plastika 19 12 04	24,86 t	Italija	Hrvatska	Otkrilo se da otpad podliježe notifikacijskom postupku	Povrat u državu polazišta
Jestiva ulja i masti 20 01 25	23,0 t	Kosovo	Hrvatska	Budući da Kosovo nije stranka Baselske konvencije, uvoz u EU je zabranjen	Otpad je uskladišten u Hrvatskoj naknadno prevezen u Mađarsku na uporabu sukladno čl. 24. stavak 2(d) Uredbe (EZ) 1013/2006
Miješani neopasni otpad 19 12 12	48,88 t	Italija	Hrvatska	Otpad podliježe notifikacijskom postupku, a bio je deklariran kao da ne podliježe	Povrat u državu polazišta

8. Zaključak

Sukladno člancima 121., 130. i 133. Zakona, obveznici su dužni dostavljati izvješća o realiziranom izvozu i uvozu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku.

Rastuća proizvodnja otpada zajedno s razvojem globalne ekonomije dovela do porasta količina otpada u prekograničnom prometu. Republika Hrvatska nije iznimka u ovom globalnom trendu tako da podaci o ukupnom prekograničnom prometu otpada, u razdoblju od 2004. kada je počelo praćenje, a osobito nakon ulaska Republike Hrvatke u članstvo EU, do 2020. godine, ukazuju na porast prekograničnog prometa otpada. **Ukupni prekogranični promet otpada u 2020. godini (1.665.411 t) raste za 159% u odnosu na 2004. godinu (641.959 t), a 11% u odnosu na 2019. godinu (1.499.587 t).**

Ukupna količina izvezenog otpada u 2020. godini iznosila je 898.267 t što je porast od oko 4% u odnosu na prethodnu godinu. **Izvezeno je 18.760 t opasnog otpada i 26.064 t neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, te 853.443 t otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku.** Istovremeno uvoz otpada bilježi porast od 20% u odnosu na prethodnu godinu, što znači da je **u Republiku Hrvatsku uvezeno ukupno 767.144 t otpada od čega opasnog otpada 6.042 t, neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku 64.055 t te 697.047 t otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku.**

U 2020. godini od 17 tvrtki koje su ishodile odobrenje za izvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, 14 tvrtki je dostavilo izvješće o realizaciji, dok tri tvrtke nisu realizirale promet sukladno ishodenim odobrenjima. U odnosu na prethodnu 2019. godinu, odobrenja je ishodila jedna tvrtka manje.

Izvoz opasnog otpada se smanjio se za 17% u odnosu na 2019. godinu, međutim, gledajući razdoblje od 2013. do 2020. godine, ne radi se o odstupanju od prosjeka. Istovremeno izvoz neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku smanjio se četiri puta u odnosu na prethodnu godinu. Razlog za ovako značajan pad izvoza neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku je taj što je tijekom 2020. godine Mađarska je zabranila uvoz muljeva od obrade komunalnih otpadnih voda koji su se u razdoblju od 2016. do 2019. godine u velikim količinama izvozili u tu državu. Slijedom navedenog, prestao je izvoz ove vrste otpada iz Republike Hrvatske te se ukupna količina izvezenog otpada smanjila na razinu iz 2015. godine. Najveći udio u izvozu neopasnog otpada koji podliježe notifikacijskom postupku 2020. godine zauzima otpadno tretirano drvo te gorivo iz otpada (RDF). Najveći udio izvezenog opasnog otpada čini miješani otpad koji sadrži opasne tvari te otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče.

Tijekom 2020. godine zabilježen je najveći skok uvezenih količina otpada koji podliježe notifikacijskom postupku otkad je uvoz ovakvog otpada dopušten u Republiku Hrvatsku. Uvezeno je 70.097 t otpada što je preko tri puta više nego 2019. godine (22.970 t) i oko 210 puta više nego 2014. godine kada je prvi puta zabilježen uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku. Razlog za ovakav rast leži u porastu broja postrojenja koja su ishodila dozvolu za uporabu otpada, ali i činjenici se sve više tvrtki odlučuje za uvoz otpada koji podliježe notifikacijskom postupku nakon što je dugo bio zabranjen. Nadalje, tijekom

2020. godine osam tvrtki koje su ishodile odobrenja realizirala su uvoz, dok samo jedna tvrtka nije realizirala ishodeno odobrenje. Također, tijekom 2020. godine samo je jedna tvrtka ishodila status postrojenja s prethodnim odobrenjem, ali ga nije koristila u svom radu.

Od svih vrsta otpada koji podliježe notifikacijskom postupku koji se uvezio u Republiku Hrvatsku, daleko najviše otpada na gorivo iz otpada za potrebe energetske uporabe u cementnoj industriji. Osim goriva iz otpada, 2020. godine prvi puta su uvezene velike količine otpadnog tretiranog drva za potrebe drvoprerađivačke industrije, a u odnosu na 2019. godinu značajno je porastao i uvoz muljeva koji ne sadrže opasne tvari uključujući mulj od obrade komunalnih otpadnih voda te biorazgradivog otpada iz kuhinja i kantina za potrebe bioplinskih postrojenja. Što se tiče opasnog otpada koji se uvozi u Republiku Hrvatsku u svrhu uporabe zadnje tri godine kreće se oko 6.000 tona godišnje. Tijekom 2020. godine, od opasnog otpada, jednako kao i prethodnih godina, najviše su se uvozili otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče, a slijede otpadna maziva ulja, istrošeni voskovi i masti namijenjeni energetske uporabi u cementnoj industriji. U manjoj, ali u odnosu na prethodnu godinu rastućoj, količini u istu svrhu uvezile su se neke vrste muljeva koji sadrže opasne tvari, miješani kruti ili tekući otpad od mehaničke obrade otpada, tekući ili kruti gorivi otpad koji sadrži opasne tvari te ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima.

Uspoređujući podatke o prekograničnom prometu otpada koji podliježe notifikacijskom postupku proizlazi da su se tijekom 2020. godine najviše izvezile i uvezile iste vrste otpada kako neopasnog (gorivo iz otpada, otpadno tretirano drvo) tako i opasnog (otpadni olovni akumulatori, olovne baterije, olovne mrežice i akumulatorske ploče).

Do kraja 2020. godine 453 tvrtke su bile upisane u Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku što je povećanje od 8% u odnosu na 2019. godinu. Od toga je 295 upisanih tvrtki dostavilo Zakonom propisano izvješće, izvoz je realiziralo njih 161, a 134 tvrtke prijavile su kako 2020. godine nisu obavljale izvoz otpada. Izvoz je prijavila i jedna tvrtka koja 2020. godine nije bila upisana u predmetni Očevidnik. Nadalje, 86 tvrtki su prestale s radom, izbrisane su iz Očevidnika ili su u stečaju/likvidaciji. Od preostale 72 tvrtke koje nisu dostavile izvješće, podaci o izvezenim količinama otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku za devet njih preuzeti su iz Registra onečišćavanja okoliša (ROO).

Analizom dostavljenih podataka utvrđeno je da se nastavlja trend povećanja izvoza otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku iako još nije dostigao maksimum iz 2009. godine. U ukupnim količinama izvezenog otpada bilježi se daleko najveći udio otpada od metala (66%) te otpada od papira i kartona (23%).

Vezano za uvoz koji ne podliježe notifikacijskom postupku, do kraja 2020. godine u Očevidnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku bilo je upisano 219 tvrtki. Propisano izvješće o uvozu otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku dostavilo je 148 tvrtki, od čega je 55 tvrtki realiziralo uvoz. Zabilježeno je i da je 41 tvrtka prestala s radom, izbrisana je iz Očevidnika ili je u stečaju/likvidaciji.

Tijekom 2020. godine nastavlja se trend rasta uvoza otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku te se u odnosu na 2019. godinu bilježi porast od 13%. Najveći udio uvezenog otpada (35%) odnosi se na otpad od metala koji istovremeno bilježi i porast uvezenih količina od čak

166% u odnosu na prethodnu godinu. Slijedi uvoz otpada iz termičkih procesa za potrebe cementne industrije (27%) koji bilježi pad od 31% u odnosu na godinu ranije te uvoz otpada od papira i kartona (21%) koji je ostao na istoj razini. Uvoz otpada ključnog broja 19 12 04 koji je klasificiran kao plastika i guma, a koji je u 2019. godini značajno porastao, tijekom 2020. je smanjen. Razlog smanjenja je pojačano inspekcijsko postupanje krajem 2019. i tijekom 2020. godine kada je za velik broj pošiljaka otpada ključnog broja 19 12 04 klasificiranog kao plastika i guma utvrđeno da se radi o nezakonitim pošiljkama otpada. Naime, nepopisana mješavina otpada za koju nije proveden notifikacijski postupak smatra nezakonitom pošiljkom otpada i podliježe, ovisno o količini otpada, prekršajnom, odnosno kaznenom postupku.

Kazneni progon za djela protiv nezakonitih pošiljki otpada tijekom 2020. godine provodio se suradnjom inspektora zaštite okoliša Državnog inspektorata kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova i ovlaštenih službenika Ministarstva financija – Carinske uprave. Učinkovitost kaznenog progona protiv ovih kaznenih djela ograničena je u svom dosegu te okružena nizom poteškoća. Tijekom 2020. godine zajedničkim naporima podignute su 12 kaznene prijave od strane kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova te 1 kaznena prijava od strane inspektora zaštite okoliša Državnog inspektorata koja je također podigla i 2 prekršajna naloga.

Kvaliteta podataka u godišnjim izvještajima izvoznika i/ili uvoznika otpada koji podliježe notifikacijskom postupku i otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku može se ocijeniti zadovoljavajućom. Iako dio obveznika nije postupio sukladno zakonskim obvezama, bilježi se veći broj podnesenih izvješća nego za 2019. godinu.

Iz prikupljenih podataka vidljivo je kako se Republika Hrvatska počela uključivati u tokove i trendove tržišta otpada više nego u proteklom razdoblju. Također, utvrđeno je da pandemija virusa SARS-CoV-2 nije utjecala na prekogranični promet otpada koji je u daljnjem porastu.

9. Prilozi

9.1. Postupci zbrinjavanja otpada (D) sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom

D1	Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.)
D2	Obrada otpada na ili u tlu (na primjer biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.)
D3	Duboko utiskivanje otpada (na primjer utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.)
D4	Odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.)
D5	Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.)
D6	Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane
D7	Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno
D8	Biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D1-D12
D9	Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D1-D12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.)
D10	Spaljivanje otpada na kopnu
D11	Spaljivanje otpada na moru (ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama)
D12	Trajno skladištenje otpada (na primjer smještaj spremnika u rudnike itd.)
D13	Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D1-D12 (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja, uključujući prethodnu preradu, primjerice, među ostalim, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1-D12)
D14	Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1-D13
D15	Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D1-D14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja) i drugi postupci propisani posebnim propisom

9.2. Postupci oporabe otpada (R) sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom

R1 Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije

Ovo obuhvaća spalionice namijenjene preradi krutog komunalnog otpada samo kad je njihova energetska efikasnost jednaka ili veća od:

- 0,60 za postrojenja u radu i odobrena u skladu s primjenjivim zakonodavstvom Zajednice prije 1. siječnja 2009.
- 0,65 za postrojenja koja su odobrena nakon 31. prosinca 2008. primjenom sljedeće formule:

Energetska efikasnost = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$ gdje:

E_p označava godišnju proizvodnju energije kao toplinske energije ili električne energije. Izračunava se tako da se energija u obliku električne energije pomnoži s 2,6, a toplinska energija proizvedena u komercijalne svrhe množi se s 1,1 (GJ/godina)

E_f označava količinu energije koja godišnje ulazi u sustav a dobivena je iz goriva i služi proizvodnji pare (GJ/godina)

E_w označava godišnju količinu energije sadržane u obrađenom otpadu izračunanu primjenom neto kalorične vrijednosti otpada (GJ/godina)

E_i označava godišnju uvezenu količinu energije bez *E_w* i *E_f* (GJ/godina)

0,97 je faktor obračuna gubitaka energije zbog pepela na dnu peći i isijavanja.

Ova se formula primjenjuje u skladu s referentnim dokumentom o najboljim dostupnim tehnikama za spaljivanje otpada.

Vrijednost formule za energetska učinkovitost množi se s klimatskim korekcijskim faktorom (CCF) na sljedeći način:

1. CCF za pogone u funkciji i dopuštene u skladu s važećim zakonodavstvom Unije prije 1. rujna 2015.

$$CCF = 1 \text{ ako je } HDD \geq 3\,350$$

$$CCF = 1,25 \text{ ako je } HDD \leq 2\,150$$

$$CCF = - (0,25/1\,200) \times HDD + 1,698 \text{ kada je } 2\,150 < HDD < 3\,350$$

2. CCF za pogone dopuštene nakon 31. kolovoza 2015. i za pogone u sklopu točke 1. ovoga Dodatka nakon 31. prosinca 2029.

$$CCF = 1 \text{ ako je } HDD \geq 3\,350$$

$$CCF = 1,12 \text{ ako je } HDD \leq 2\,150$$

$$CCF = - (0,12/1\,200) \times HDD + 1,335 \text{ kada je } 2\,150 < HDD < 3\,350$$

(Dobivena vrijednost CCF-a zaokružiti će se na tri decimalna mjesta.)

Vrijednost HDD-a (stupanj – dan grijanja) trebala bi se uzeti kao prosječna vrijednost HDD-a za lokaciju pogona za spaljivanje, izračunana za razdoblje od 20 uzastopnih godina prije godine za koju je izračun CCF. Za izračun vrijednosti HDD-a trebala bi se primjenjivati sljedeća metoda koju je utvrdio Eurostat: HDD je jednak $(18\text{ °C} - T_m) \times d$ ako je T_m niži od ili jednak 15 °C (prag grijanja), a nula ako je T_m viši od 15 °C , pritom je T_m prosječna $(T_{min} + T_{max})/2$ vanjska temperatura u razdoblju od d dana. Izračuni se provode na dnevnoj osnovi ($d = 1$) te se zbrajaju za godinu.

R2 Obnavljanje/regeneracija otpadnog otapala

R3 Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (ovo obuhvaća plinifikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije)

R4 Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala

R5 Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala (ovo obuhvaća čišćenje tla koje rezultira oporabom tla i recikliranjem anorganskih građevinskih materijala)

R6	Regeneracija otpadnih kiselina ili lužina
R7	Oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja
R8	Oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora
R9	Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe ulja
R10	Tretiranje tla otpadom u svrhu poljoprivrednog ili ekološkog poboljšanja
R11	Upotreba otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R1-R10
R12	Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1-R11 (ako nijedna druga oznaka R nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije uporabe, uključujući prethodnu preradu kao što su, među ostalim, rasklapanje, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje, ponovno pakiranje, odvajanje, uklapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod R1-R11)
R13	Skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1 do R12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja) i drugi postupci propisani posebnim propisom

9.3. Kriteriji klasifikacije otpada sa Zelenog popisa sukladno Pravilniku o Katalogu otpada

Napomena: svi specificirani postoci opasnih tvari ili dozvoljenih komponenata (granične vrijednosti ili, u posebnim slučajevima, referentne vrijednosti) u kontekstu oznaka otpada sa Zelenog popisa (ili reference na Žuti popis) razumiju se kao maseni postotak.

Raspršivim otpadom smatra se otpad kojem su čestice manje od 100 µm.

9.3.1. Granične vrijednosti prema tvari sadržanoj u otpadu

Tvar sadržana u otpadu		Granične vrijednosti kada se otpad mora klasificirati kao otpad sa Žutog popisa otpada ili nepopisani otpad
Teški metali i spojevi teških metala	Živa i živini spojevi	> 0
	Metalni nikal u raspršivom obliku	1%
	Niklovi oksidi	0,1%
	Berilijevi oksidi	0,1%
	Kadmijevi oksidi i spojevi	0,1%
	Spojevi olova	0,5%
Postojani organski onečišćivači (POP)	PCB/PCT	0,005%
	PCDD/PCDF	15 µg TEQ/kg
	Ostali POP spojevi	0,005%
Ugljikovodici (npr. mineralna ulja)	1%	

9.3.2. Granične vrijednosti prema primjesama u pojedinoj vrsti otpada

Oznaka otpada	Opis otpada	Primjese u otpadu	Granične vrijednosti kada se otpad mora klasificirati kao otpad sa Žutog popisa otpada ili nepopisani otpad
B1010	Željezni i čelični otpad	Neopasne nemetalne tvari koje ne utječu na postupak uporabe	8% (pojedinačne šarže 10%)
	Željezni i čelični otpad iz postrojenja za spaljivanje	Troska od spaljivanja otpada	5% (pojedinačne šarže 8%)
B1050	Otpad od miješanog obojenog metala, teška frakcija	Neopasne nemetalne tvari koje ne utječu na postupak uporabe	8% (pojedinačne šarže 10%)

Oznaka otpada	Opis otpada	Primjese u otpadu	Granične vrijednosti kada se otpad mora klasificirati kao otpad sa Žutog popisa otpada ili nepopisani otpad
B1090	Otpadne baterije	Sve baterije klasificiraju se kao otpad koji podliježe notifikacijskom postupku	
B1100	Tvrđi metalni cink	-	Sadržaj metalnog cinka manji od 45% (pojedinačne šarže manje od 40,5%)
	Cinkova pjena		
	Strugotine i pjena aluminija		Sadržaj metalnog aluminija manji od 45% (pojedinačne šarže manje od 40,5%)
B2020	Otpadno staklo	Neopasne, nepoželjne primjese koje ne utječu na postupak uporabe (plastika, metal, papir, drvo, minerali itd.)	5%
B2130	Bitumenski materijal (otpadni asfalt) koji ne sadrži katran	Benz(o)piren	50 mg/kg suhe tvari
		PAH-ovi	300 mg/kg suhe tvari
B3010; Popisane mješavine unutar oznake B3010	Otpadna plastika	Neopasni, nepoželjni materijali koji ne utječu na postupak uporabe	5%
GH013	Polimeri vinil klorida	Neopasni, nepoželjni materijali ili druge vrste otpada sa Zelenog popisa	5%
B3020; Popisane mješavine unutar oznake B3020	Otpadni papir i karton	Neopasni, nepoželjni materijali koji ne utječu na postupak uporabe	2%
B4030	Korišteni fotoaparati za jednokratnu upotrebu	Baterije	Sve baterije klasificiraju se kao otpad koji podliježe notifikacijskom postupku

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Radnička cesta 80/7, 10000 Zagreb

Tel + 385 1 4886 840

mingor.gov.hr